

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

K a t a l o g

over

Sorø Akademis Instrumentsamling,

af

Overlærer Johnstrup.

Indbydelsesskrift

til

den aarlige Hovedexamen i Sorø Akademis Skole
i Juli 1853.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. C. Scharling.

K a t a l o g

over

Sorø Akademis Instrumentsamling.

1853.

Da Sorø Akademis Samling af physiske og kemiske Instrumenter er den største af den Art i Danmark udenfor København turde det ved denne Leilighed være passende at ledsage medfølgende Indholdsfortegnelse over samme med et Par Bemærkninger, vedrørende dens Historie og Forhold til Videnskabens nuværende Standpunkt.

Endskjøndt Physik i en længere Aarrække har været optaget blandt Undervisningsfagene ved Universiteterne og de lærde Akademier, kunne dog egentlige physiske Instrument-samlinger, anlagte efter en videnskabelig Plan og i et større Omfang, ikke retvel antages at have bestaaet tidligere end i forrige Aarhundrede. Først paa denne Tid bleve nemlig det 17de Aarhundredes mere enkeltstaaende Opfindelser Dag for Dag berigede med en uoverskuelig Række nye Iagttagelser i alle Retninger af Naturvidenskaberne, hvilket væsentligen var en Følge af en strengere videnskabelig Fremgangsmaade ved Forsøgene. Vel indordnedes de derved vundne Sandheder lidt efter lidt under bestemt udtrykte Naturlove, men det kunde dog ikke undgaaes ved denne ny Udvikling, at meget Uvedkommende blandede sig ind i Videnskabens Behandling, som kun langsomt senere er blevet fuldstændigt udsondret igjen, efterhaanden som Blikket bortvendtes fra det Specielle til det mere Almindelige i Fremstillingen af Natur-

lovene. — De i det 18de Aarhundrede dannede Samlinger bære alle Præget af denne Bestræbelse efter at godtgjøre en Naturlovs Rigtighed ved at anstille det samme Forsøg paa mangfoldige Maader, og ofte efter en kolossal Maalestok, imedens man i den nærværende Tid mere ved faa Forsøg, frigjorte for Alt, hvad der er Sagen uvedkommende, bestræber sig for at opfatte Naturlovene i deres Almindelighed. Hine Samlinger udmærkede sig derfor mere ved deres talrige Apparater, de nyere derimod ved færre men noiagtigere udførte Instrumenter, som for en stor Del skyldes de store Fremskridt, den praktiske Mechaniker har gjort samtidig med Naturvidenskaberne.

Den væsentligste Del af Akademiets Instrumentsamling er den i sin Tid bekjendte Samling, der i Slutningen af det forrige Aarhundrede grundlagdes i Kjøbenhavn af Overhofmarschal Hauch til privat Brug. Det var især ved tvende tildels videnskabelige Udenlandsreiser i 1778—79 og 1788—89 i Tydskland, England og Frankrig at han satte sig i Forbindelse med de bekjendteste Naturforskere, gennemgik med dem deres videnskabelige Undersøgelser og forskaffede sig fra disse Landes bedste mechaniske Værksteder (som f. Ex. fra Dumotiez, Ramsden, Gilbert, Troughton, Dollond, o. fl. a.). Apparaterne til selv at prøve de af hine gjorde nye Opdagelser. Han skyede ikke nogen Opoffrelse for at berige denne sin Samling saameget som muligt i alle Retninger af Naturlæren, saa at Ørsted endnu i 1809, i Fortalen til sin første Udgave af Physiken, anerkjendte den, som en af de fuldkomneste da eksisterende physiske Instrumentsamlinger.

Det vil være indlysende af foranstaaende Bemærkninger, at den Hauchske Samling maa indeholde overmaade Meget, som nu for Tiden maa ansees for overflodigt og kun kan tænkes oplaget af Mangel paa en bestemt Begrænsning,

hvilket især gjælder endel af Apparaterne, der dengang benyttedes til Forsøgene med Luftpumpen, over Elektriciteten og Lyset; men, da hin Periode netop danner et af de betydningsfuldste Overgangsled fra den ældre til den nyere Behandling af Naturlovene frembyder den derved et belærende Bidrag til disse Videnskabers Historie. Dannet i Slutningen af den phlogistische Periode indeholder den chemiske Del en hel Suite Apparater, der havde en stor Betydning i det sidste Decennium af det forrige Aarhundrede, forsaavidtson de da benyttedes til at bevise de af Lavoisier opstillede nye Theorier angaaende Elementernes Forbindelse og Adskillelse, Apparater, der nu kun kunne have ren historisk Værd, eftersom det de skulle bevise er for længe siden anerkjendte Sandheder, som nu kunne godtgjøres ved langt mindre complicerede Hjælpemidler. Hauch deltog selv i Losningen af disse Spørgsmaal og de af ham construerede Apparater haves endnu, i Særdeleshed de, der benyttedes til Beviserne for Vandets Analyse og Synthese.

Den varme Interesse, hvormed han omfattede alle Grene af Physik og Chemi, foranledigede ham til ved Hjælp af det physiske Kabinet i 1790 og senere gjentagne Gange at holde offentlige Forelæsninger over disse hans Yndlingsfag, saavel som til, uagtet sine mange andre Embedsforretninger, at udgive den første danske Lærebog over den almindelige Naturlære*). Senere vedblev han uafbrudt at følge med Videnskabens store Fremskridt og anskaffede stedse de nyere Instrumenter indtil 1827, da Samlingen kjøbtes af Kong Frederik den 6te og skjænkedes til det her oprettede Akademi,

*) Mere detaillerede Efterretninger om Hauchs videnskabelige Fortjenester, end der her kan være Gjenstand for Meddelelse, ville kunne findes i Ørsteds samlede Skrifter VIII, pag. 1—20.

hvor baade Physik og Chemi vare optagne blandt Udværningsfagene. Medfølgende Fortegnelse vil tilstrækkeligen vise, hvorledes Samlingen efter denne Tid er bleven suppleret efter en vel mindre, men temmelig fuldstændig Maalestok.

Da det af Hauch forfattede Katalog ikke længere svarede til de nu brugelige Principer for den videnskabelige Behandling, blev en fuldstændig Ordning og Eftersyn foretaget i Lobet af det sidste Aar, nærmest med Samlingens nuværende Anvendelse for Øie, som Underværningsapparat i øverste studerende, samt i de to øverste Realklasser, hvortil den særdeles egner sig, da det største Flertal af Apparaterne ikke ere ældre, end at, hvis de nu skulde være anskaffede, vilde man ikke kunne have stort at indvende imod deres Construction. — Hermed har man, forsaavidt det lod sig gjøre, tillige forenet et andet Formaal, at vedligeholde Samlingens oprindelige Præg, ved kun at udskyde saare Lidet, saa at den stedse tillige kan opklare Undersøgelsermetoden i hin for Naturvidenskaberne betydningsfulde Periode. Da den tilmed fra først af er tilveiebragt ved private Midler af en for disse Videnskaber begejstret dansk Mand, fortjener vistnok Mindet om ham og hans videnskabelige Virken især paa dette Sted at opbevares for Efterverdenen.

Hele Samlingen, med Undtagelse af de nu brugelige chemiske Apparater, (der afbenyttes i det chemiske Laboratorium, som senere er dannet i en Embedsbolig,) er opstillet i tre dertil indrettede rummelige Værelser i Akademiets Hovedbygning, og den physiske Underværning meddeles i Lovsangssalen, der støder umiddelbart op dertil. Hvad forresten Indholdsfortegnelsen angaaer, da ere alle saadanne Apparater, der nu ikke kunne tjene til Naturlovenes Oplysning eller til videnskabelige Forsøg, men mer eller mindre maa henregnes til et Slags fysisk Legetøi, for Oversigtens Skyld

anførte med mindre Typer. Ligeledes er der ved alle de Instrumenter, der ere omtalte i de her brugelige Lærebøger, til Disciplenes Orientering anført den tilsvarende Paragraph, og ved de øvrige henvist til, hvor de ere beskrevne i de af Hauch udgivne to Hefter af hans physiske Kabinet, som for Tiden kun kan have Interesse for denne Samling, da de enkelte Instrumenter deri ere afbildede med alle deres Details. Naar forøvrigt et Apparat ikke er beskrevet i dette ei fuldførte Værk, er der kun henvist til andre Værker, forsaavidt som dets Construction og Anvendelse kunde antages ikke længere at være almindelig bekjendt. — Hvad der ved Samlingens Transport, Opstilling og senere Brug er blevet defect eller gaaet itu, vil findes særskilt betegnet med *, og saadanne Stykker blive efterhaanden istandsatte, naar der er Raad dertil.

For Køtheds Skyld ere de hyppigst nævnte Bøger betegnede paa følgende Maade:

Ø. Ørsted, Naturlærens mekaniske Del. 1853.

P. Petersen, Naturlærens chemiske Del. 1851.

P. L. Petersen, Lyslære. 1852.

H. 1 og 2. Hauch, det physiske Kabinet, 1ste og 2det Hefte. *

G. W. Gehle, physikalisches Wörterbuch 1-11 Band. 825—45.

De vedføjede Tal angive Paragrapherne ved de tre første, Pagina ved de to sidste Bøger.

A. Mechanisk Physik.

a. Legemernes almindelige Egenskaber.

(Ø. 20—30).

1. Et Glasrør, afdelt i to samkvemhavende Rum, for at vise Legemernes rumopfyldende Egenskaber (G. W. 1. 259).
 2. Tvende planslebne Glasplader med Messingindfatning.
 3. Et Par planslebne Messingplader med tilhørende Stativ. (H. 1. 13).
 4. Et Par Marmorcylindre med Messingringe.
 5. Et Par Blycylindre med do.
 6. Veras hydrauliske Maskine (H. 1. 16).
 7. En Æske hurtigt afkølede Glasflasker.
 8. En Kasse med Bologneserflasker.
 9. En Kasse med Jern og Staalstykker af forskjellig Haardhed.
 10. Spundne Glastraade.
 11. Et Glas med en spiralformig Revne til at vise Glassets Elasticitet.
-

b. Kræfternes Sammensætning og Opløsning.

(Ø. 37—41).

12. Nollets Diagonalmaskine (H. 1. 23).
13. Amontons Diagonalmaskine (H. 1. 22).
14. Yelins Diagonalmaskine med bevægelige Glasskiver (H. 1. 24).
15. Et Bord med opretstaaende Hammere af Elfenben efter Nollet, med tilhørende Elfenbenskugle (H. 1. 25).
16. Et Bord med vandrette Hammere og tilhørende Elfenbenskugle (H. 1. 26).
17. En Messingplade paa Stativ, forsynet med Tridser, til Kræfternes Opløsning (Ø. 41).

c. Ligevægtslære.

(Ø. 46—205).

α. Faste Legemers Ligevægt.

18. En cirkelrund Skive til at vise den ligegyldige, stadige og ustadige Ligevægt. (Ø. 61).
19. To irregulære Polyedre til Bestemmelsen af Tyngdepunktets Beliggenhed. (Ø. 62).
20. En Mahogni Cylinder, der bevæger sig opad et Skraaplan (Ø. 63).
21. En større Blikcylinder, i Form af en Slibesten, med Skraaplan.
22. En Dobbeltkegle med tilhørende Skraaplan (Ø. 63).
23. Cardans Lampe af Messing med Træfod (Ø. 63).
- *24. Et Apparat til at vise Betydningen af Tyngdepunktets Beliggenhed i Forhold til Understøtningsfladen (Ø. 64).
25. En Træmodel af Taarnet i Pisa.
26. En Spindekone af Bly med tilhørende Farveskive (Ø. 65).

27. Et Blikkar, hvis Tyngdepunkt forandres, eftersom det fyldes mer eller mindre med Hagl (H. 1. 81).
28. Tre Gjenstande, der kunne balancere paa en Spids formedelst Tyngdepunktets dybe Beliggenhed (H. 1. 87).
- *29-30. Dukker, der formedelst Tyngdepunktets successive Forskydning kunne bevæge sig nedad flere Trappetrin (H. 1. 85).

-
31. En Kasse, indeholdende de mekaniske Potenser af Træ, med Blylodder.
32. De forskjellige Slags Vægtstænger, anbragt i en Messingramme med tilhørende Messinglodder (Ø. 46-48 og 54).
33. Et Apparat til at oplyse Lovene for Vægtstængers Ligevægt, samt for deres Tryk imod Hvilepunktet (H. 1. 89).
34. En Vinkelvægtstang paa et Messingstativ (H. 91).
35. Sammensatte Vægtstænger i et Mahognistativ.
36. Robervals Vægtstang (H. 1. 93).
37. En Mahogni Vægtstang paa Stativ til at vise Betydningen af Ophængningsliniens Beliggenhed (Ø. 68).
38. Et Apparat til at oplyse Tyngdepunktets Beliggenhed ved en Vægtskaal, med Messingstativ (H. 1. 99).
39. Et lignende Apparat af en anden Construction (H. 1. 99).
40. En fin Vægt til chemiske Analyser, af Nissen i København, i Glaskasse (Ø. 72).
41. En Vægt til større Veininger paa Mahognistativ.
42. En lille Vægtskaal.
43. En ældre saakaldet Guldvægt med Lodder i en Trækasse.
44. Et Messingstativ til at anbringe Vægtskaale, Tridser og lignende Apparater paa.
45. Et Kilogram af Messing i Federal.

- 46. Et Sæt Gramlodder af Messing og Platin i Mahogni-
kasse (Ø. 74).
 - 47. En Æske Unzelodder.
 - 48. Et chinesisk Lod.
 - 49-50. En større og en mindre chinesisk Bismar i Federal
(Ø. 75).
-

- 51. Forskjellige faste og bevægelige Messingtridser paa
Stativ med tilhørende Lodder (Ø. 77 og 79).
 - 52. Et Apparat til at vise, at det er ligegyldigt ved den
faste Tridse om Snoren omfatter en større eller mindre
Del af Tridsens Omkreds (Ø. 78).
-

- 53. En Vinde af Messing paa Mahognistativ (Ø. 81).
 - 54. En Træmodel af et Bradtspil (Ø. 82).
 - 55. En do. af et Gangspil (Ø. 82).
 - 56. En do. af et Trædehjul.
 - 57. En do. af en Vinde med Knager.
 - 58-60. Tre forskellige Træmodeller af Kraner.
 - 61. Et System af Tandhjul og Drev paa Stativ af Messing.
 - 62. Et Kam og Stjernehjul af Messing.
 - 63. Fire koniske Hjul, ber gribe ind i hverandre, anbragte
paa et Stativ.
 - 64. En Model af en Donkraft (H. 1. 116).
 - 65.- Et Hodometer af Spencer & Perkins i Form af et Lom-
meuhr i Tombaks Federal (G. W. 5. 274).
 - 66. Et Apparat til at oplyse Krumtappens Anvendelse.
-

67. Et bevægeligt Skraaplan paa Stativ med Valse af Messing (Ø. 83).
68. Et lignende Apparat af Mahognitræ og Messing (H. 1. 111).
-

69. To enkelte Kiler af Mahogni (Ø. 85).
70. To Messingkiler paa Hjul, hvortil hører en Messingvinkel med bevægelige Ben. Anvendes paa Apparatet Nr. 67 (Ø. 85).
-

71. Et Apparat til at vise Skruelinien Lighed med et Skraaplan (Ø. 87).
72. En aaben Archimedes-Skrue af Mahogni.
73. En Archimedes-Skrue, anbragt i et Blikbasin (Ø. 90).
- *74. Wirtz's Spiralpumpe af Glas paa et Mahognistativ. (H. 1. 133).
75. Skruen uden Ende paa et Messingstativ (Ø. 91).
76. Det samme Apparat til at sætte i Forbindelse med en Vinde (H. 1. 117).
77. Et Sphærometer af Messing (Ø. 92).
-

β. Draabeflydende Legemers Ligevægt.

78. Et Apparat til at vise Forplantningen af det Tryk, der udøves paa en Vædske (Ø. 96).
79. En gennemskaaren Træmodel af Brahmas Vandtrykspresse (Ø. 97).
80. En Flaske med en Aabning paa Siden til at vise Vædskenes Sidetryk (Ø. 100).
81. Segners hydrauliske Maskine (H. 1. 124).

82. Boyles Apparat (Ventil) til at vise Vandets opadgaende Tryk (Ø. 100).
83. Pascals Vaser, bestaaende af 3 Glaskar til et Messingstativ, Vandbasin og Vægtskaal (Ø. 102).
84. Et lignende Apparat tildels til samme Auvendelse (H. 1. 121).
85. To samqvemhavende Glaskar paa Mahognifod (Ø. 103).
86. Samqvemhavende Glasrør med 4 Indsatsstykker og Glaskar paa Messingfod (H. 1. 122).
87. To samqvemhavende Glasrør paa inddelt Mahogniskala til uensartede Vædsker (Ø. 103).
88. Wolfs anatomiske Hævert med 2 Blylodder (Ø. 103).
-
89. En hydrostatisk Vægt med Tilbehør, anbragt paa en Mahognikasse (Ø. 106).
90. En do. paa Messingstativ og 2 Glasbægere (H. 1. 130).
91. En Cylinder og Hylster af Messing (Ø. 106).
92. Endel Terninger, Parallelepipeder og Kugler af forskellige Metaller, Træsorter og Elfenben til at oplyse Vægtfyldens Afhængighed af Vægt og Rumfang. Hertil 2 Stativer (Ø. 107-108).
93. Beaumé's Flydevægt af Glas (G. W. 1. 357).
94. Fire Flydevægte til forskellige Slags Vædsker (Ø. 117).
95. En Saltsole-Prover af Messing.
- 96-97. Tvende Alkoholometre efter Møllers Inddeling, i Blikfoderaler. Til det ene horer et Thermometer (Vidensk. Selskabs Skrifter. Ny Samling 5. 71).
98. Et Glas-Alkoholometer efter Tralles med Thermometer af Nissen.
99. Nicholsons Areometer af lakeret Blik i Federal (Ø. 119).

100. Det samme Apparat til Legemer, der have mindre Vægtfylde end Vand. Af lakeret Blik i Føderal.
101. Hexebægeret (Ø. 123).
102. Et Apparat til at vise Betingelserne for et Legemes Hævning eller Sænkning i en Vædske (Ø. 123).
103. Et Glas med de cartesianske Djævle (Ø. 123).
104. Et Glas med Elementarverdenen (H. 1. 129).
105. En hydrostatisk Blæsebælg af lakeret Blik med Messinghanc.
106. En hydrostatisk Lampe af lakeret Blik med mat Glaskuppel.

-
107. 4 slebne Glasplader og 1 Staalplade til at vise Tiltrækningskraften imellem faste og flydende Legemer (Ø. 128).
 108. To smalle Stykker Speilglas og et Bæger til Forsøg over Haarrorskraften (Ø. 130).
 109. Et Glas med endel fine Haarrør (Ø. 132).
 110. Haarrør i et Mahognistativ.
 - 111-112. To Stativer med Haarrør.
 113. Convergerende Glasplader til Frembringelse af den hyperbolske Overflade (Ø. 139).

γ. Luftformige Legemers Ligevægt.

114. Et i den ene Ende lukket Messingrør med tætslutende Stempel. (Ø. 148).
115. Et høit Cylinderglas og et Glasrør til at vise Luftens Sammentrykkelighed (Ø. 149).
116. En Model af en Dykkerklokke af Glas med Messingindfatning og Blyring (Ø. 151).
117. En Messing-Sugpumpe anbragt paa to Glasrør, hvori

forskjellige Vædsker ved Luftens Fortynding bringes til at stige i omvendt Forhold til deres Vægtfylde. Mahognifod og Skala (Ø. 153).

118-119. Tvende Messing-Sugpumper med Blyvægt, der løftes ved Luftens Tryk. De ere indrettede til at kunne anvendes i det lufttomme Rum.

120. Et Barometerrør med Jernhane og Glasskaal (Ø. 155).

121-122. To almindelige Barometre (Ø. 156).

123. Et Kapselbarometer med Thermometer af Troughton. (Ø. 157).

*124. Et Hævertbarometer med Thermometer og bevægelig Messingskala af Renard. (Ø. 158).

*125. Et Hævertbarometer med to Skalaer af Molinari.

126. Et Hævertbarometer med Glasskala og Spidsindstilling, samt Therm. af Nissen.

127. Huyghens Dobbeltbarometer (Ø. 160).

128. Hooks Hjulbarometer med Therm. af Cetti (Ø. 160).

129. Morlands skraatliggende Barometer med Therm. af Molinari. (Ørstedes Physik, 2den Udg. § 278).

*130. Amontons afkortede Barometer (G. W. 1. 797).

131. Et Barometer anbragt paa en fritstaaende Skala.

132. Et Sympiezometer af Nissen (Ø. 163).

133. Et Aneroidbarometer (Ø. 164).

134. En Træmodel af en Nonius (Ø. 160).

135. Et Apparat til at godtgjøre den Mariotteske Lov (Ø. 168).

136. Ørstedes Sammentryknings Apparat med inddelte Glasrør til forskjellige Luftarter, saavel som Flaske og Trykmaaler til Vandets Sammentrykning, af Nissen. (Ø. 172 og 340).

137. En Hane-Luftpumpe paa Mahognistativ. Pomperøret af Messing med Glastallerken og langt Barometerrør (Ø. 178).
138. Tvende Luftpumper af Nairne med fælles Messingtallerken, den ene med enkelt Pumperør og langt Barometer, den anden med tvende Pumperør og afkortet Barometer. Bordet af Mahogni (Ø. 175 og 176).
- *139. En Luftpumpe af Cuthbertson med tvende Pumperør og Tallerken af Messing, samt afkortet Barometer. Egetræs Bord.
140. En lille Haandluftpumpe af Messing med Glastallerken (Ø. 174).
- *141. En Compressionspumpe af Dumotiez med 2 Pumperør af Messing, Barometer og cylinderformig Glasklokke (Ø. 183).
142. En Træmodel af en Luftpumpe-Hane med dobbelt Gjennem boring (Ø. 174).
143. To med hinanden forbundne Tallerkener af Messing, forsynede med 3 Haner og anbragte paa en Mahognifod.
144. En Metaltallerken med Hane.
145. En sleben Glastallerken med Messingfod og Hane.
146. En Metaltallerken.
147. Messinghaner og Forbindelsesstykker til forskellige Apparaters Anbringelse paa Luftpumperne.
148. En stor hvælvet Glasklokke til Forsøg med Luftpumperne.
149. En mindre do. med usleben Rand.
- 150-152. En større og to mindre cylinderformige Glasklokker.
- 153-154. To mindre do.

155. Tre meget smaa Klokker.
156. En Klokke med Messingindfatning og Hane.
- 157-59. Tre Glasklokker med Messingindfatning og Stang.
- 160-63. Fire Glasklokker med Messingindfatning.
164. En foroven aaben Glasklokke, der kan skrues fast til Tallerkenen, til Forsøg med Vædske i det lufttomme Rum.
- 165-67. En større og to mindre foroven aabne Glasklokker.
168. To smaa koniske Glasklokker.
169. Fem Metalplader til at dække de aabne Glasklokker med.
170. En Glasklokke med Tilbehør til at foretage den saakaldte Pæreprove (G. W. 1. 978).
- 171-72. Tvende smaa afkortede Hævertbarometre paa Stativer til at sætte under Luftpumpen.
173. Cuthbertsons afkortede Hævertbarometer (G. W. 3. 232).
174. Et tæmt afkortet Hævertbarometer i Klokke. (Ø. 182).
175. Et foroven aabent Barometerrør med Glaskar og tilhørende Klokke.
176. Et Barometerrør, nedsænket i et Glaskar med Qvægsolv, og tilhørende Glasklokke, for at vise Qvægsolvets Fald ved det formindskede Lufttryk.
177. En Glasballon til at vise Luftens Vægt. Den er anbragt paa et Stativ med en toarmet Vægtstang (Ø. 184).
178. En lille Glasballon til Luftveining.
179. En stor do. med Hane til samme Forsøg.
180. De magdeborgske Halvkugler, 4 Tom. i Diam., med Hane og Haandtag af Messing paa Mahognifod (Ø. 185).
- 181-83. To større og et mindre Blæresprængningsglas (Ø. 186).

184. En Messingcylinder med tilhørende Messingstraads Net til Sprængning af Glasplader ved Lufttrykket (Ø. 186).
185. Endel sirkantede Flasker af meget tyndt Glas med Messingstraads Net (Ø. 186).
- 186-87. Tvende Glas, hvori en Blære sammentrækker sig ved Luftfortynding.
188. Et Apparat af Messing, hvori en Blære i det lufttomme Rum udvider sig og løfter en tung Vægt. Hertil en Glasklokke. (G. W. 1. 264).
189. Et Apparat til det samme Forsøg af lakeret Blik med Klokke.
190. En i Bunden aaben Flaske, med en Træcylinder i en Messingindfatning foroven, til at vise Træets Porøsitet (H. 1. 7).
191. En Glasklokke med et Træbæger i en Indfatning foroven, igjennem hvis Porer Qvægsølvet kan presses ved Luftens Tryk. Hertil et Cylinderglas paa Fod. (H. 1. 7).
192. To Herons Vandspring med tilhørende 36 Tom. høi Glasklokke (Ø. 187).
193. En Glasklokke med Messingindfatning og Barometerrør, der er forsynet med Ventil foroven.
194. En høi cylinderformet Glasklokke med Trælysestage og et lille Fuglebur (H. 1. 5).
195. Et Messingstativ til at anbringe forskellige Gjenstande paa (f. Ex. Frugter) i det lufttomme Rum.
196. En Mølle af Messing, der kan sættes i Bevægelse ved Luftens Indstrømning i det lufttomme Rum.
197. Et Apparat til at kunne blande forskellige Stoffer sammen i det lufttomme Rum.
198. Et Hjulværk, der sætter et Fyrstaal i Bevægelse imod en Flintesten.
- 199-200. Tvende Bøsselaase af forskellig Construction til Forsøg i det lufttomme Rum.
- 201-202. Tvende Glasklokker med Tilbehør til at godtgjøre, at Krudt ei antændes i det lufttomme Rum.

203. En Vindbøsse af Lowenz i Wien med langt Løb, Compressionspumpe og Kugleform (Ø. 188).
- *204. En Vindbøsse med kort riflet Løb og Kuglebeholder.
205. Et Apparat med forskjellige Tilsatsstykker til at frembringe Springvand ved Luftens Fortætning.
206. En Sugpumpe anbragt igjennem den hvælvede Del af en Glasklokke, for at vise, at den ei kan virke i det lufttomme Rum.
207. En Sugpumpe. Røret er af Glas, anbragt paa et Mahognistativ (Ø. 189).
- *208. En Trykpumpe. Pumperøret af Glas er anbragt i et Glasbasin paa et Mahognistativ (Ø. 191).
209. En forenet Sug- og Trykpumpe med Vindkjedel, forresten af samme Construction som de forrige (Ø. 191).
210. En Model af en dobbeltvirkende Brandsprøite af Adams i London (Ø. 192).
211. En mindre do. med Blypumperør og bevægelig Slange.
- 212-13. To enkelte Hæverter af Glas og lakeret Blik (Ø. 193).
214. En enkelt Hævert med Caoutschukblære.
215. Et konisk Glas til at vise, at Lufttrykket kan forhindre Vandets Udløb.
216. Et fornedet videre Glaskar med gennemhullet Messingbund til det samme Forsøg.
217. Trylletragten af lakeret Blik (Description d'un cabinet de phys. exper. par Sigand de la Fond. 2. 57).
- 218-21. Fire togrenede Hæverter af Glas og lakeret Blik (Ø. 194).
- 222-23. Tvende togrenede Messing Hæverter, anbragte i Glaskar paa Messingstativer.
224. Den afbrudte Hævert (G. W. 5. 129).

225. En tregrenet Hævert (Fraterna charitas).
- 226-27. To Fixerbægere (Ø. 196).
228. Herons Vandspring af Glas og lakeret Blik.
229. Det samme Apparat til at vende om, saa det kan springe fra begge Sider.
230. Det intermitterende Springvand af Glas med Messingfod og Basin. (Description d'un cab. de ph. exp. p. Sigaud de la Fond. 2. 58).
231. Guericques Manometer. En stor Blikkugle paa Mahognistativ (Ø. 200).
- 232-33. Tvende mindre Manometre med Glaskløkker til at anvende ved Luftpumpen.
234. En lille Mongolfære af Papir (Ø. 202).

d. Bevægelseslære.

(Ø. 206—326).

235. Atwoods Faldmaskine med Frictionshjul, Tidsmaaler, Vægtlodder og øvrigt Tilbehør (Ø. 212).
- *236. Galilæis Skraaplan, dannet af to parallelle Metaltraade med tilhørende Pendul og Klokke (H. 1. 47).
237. En hoi Glasklokke med Messing-Dækplade til Faldet i det lufttomme Rum (Ø. 220).
- 238-39. Tvende Vandhammere.
240. Et Apparat til at anskueliggjøre Loven for Legemernes paraboliske Fald (Ø. 229).
241. Et Apparat til at vise et udkastet Legemes paraboliske Bane (H. 1. 52).
- *242. Et Apparat til at tydeliggjøre den af Tynglekraften og en anden bevægende Aarsag frembragte sammensatte (paraboliske) Bevægelse (H. 1. 55).

Det bestaaer af:

- a) et stort Marmorbord paa Mahognifodder,
 - b) en atwoodsk Faldmaskine paa Hjul, der sættes i Bevægelse ved
 - c) et Hjulværk med tilhørende Lodder og Stativ.
243. En mechanisk Vogn, hvorfra der under dens Bevægelse kastes en Kugle lodret iveiret, som da falder ned paa det samme Sted af Vognen efter at have gennemløbet en parabolisk Bane (H. 1. 51).
-
244. Et Blikbæger til Forsøg over Centrifugalkraften (Ø. 238).
245. En Centrifugalmaskine, der samtidig sætter to lodret stillede Axer i omdreieende Bevægelse. Herpaa kan anbringes:
- a) to Stativer med Elfenbenskugler, (Ø. 240).
 - b) to do., hvori Messingvægte loftes ved Centrifugalkraften (H. 1. 79).
 - c) et do. med fire skraatstillede Glasrør med forskjellige Legemer i (Ø. 240).
 - d) Et Glasbæger til Vand (Ø. 240).
 - e) En Træramme med et Traadpendul til at forklare Forsøget med Foucaults Pendul.
 - f) En Jernopstander med 4 elastiske Staalbøiler (Ø. 241).
246. Hesses Centrifugalpumpe (H. 1. 79).
247. En Centrifugalbøile med Vogn (Ø. 240).
248. Et mechanisk Apparat af Messing, hvorved en vertikal Axe sættes i hurtig omdreieende Bevægelse. Hertil en Messingskive og en Jerncyliner. Omdreiningen tilveiebringes ved at den forbindes ved en Gutta-percha Snor med Nr. 289 (Ø. 242).
-

249. Et Apparat til at vise, at et Legeme bruger samme Tid til at gennemløbe en Chorde og en vertikal Diameter i samme Cirkel. (Ø. 260).
250. Et Apparat, hvori tre Kugler kunne samtidigt bevæge sig nedad en retliniet, cirkelformig og cycloidisk Rende. (Ø. 261).
-
251. Foucaults Pendul, 8 Al. langt, ophængt i en fast Klemskrue. Hertil et inddelt Mahognibord til Hexemel. (Vidensk. Selskabs Oversigt for 1851 p. 138).
- *252. En lille Model af et Uhrværk. (Ø. 270).
253. Et Secunduhr af F. Jürgensen.
254. Et noiagtigt Penduluhr af Funch i Kjøbenhavn. Lake-ret Trækasse.
-
255. Mariottes Apparat med tilhørende Bly og Elfenbens Kugler (Ø. 282 og 284).
256. En Marmorplade i Mahogniramme. (Ø. 284).
257. Nollets Reflexionsapparat til at vise, at Ind- og Udfaldsvinklerne ere ligestore ved faldende elastiske Legemer. (H. 1. 30).
258. Et Apparat til at anstille Forsøg med skjæve Stod ved elastiske Kugler. Hertil to Elfenbenskugler. (Ø. 287).
-
259. Et Vand-Udstrømningsapparat. (Ø. 300).
260. Et lignende Apparat til Qvægsølv, anbragt paa et Mahognistativ med inddelt Cirkelkvadrant. (H. 1. 73).
261. En lille Springvandshævert af Glas.
- *262. En større do. paa Stativ.
- 263-64. To Modeller af Over- og Underfaldshjul.
- 265-66. To do. af et Kasseværk og et Paternosterværk.

267. Montgolfiers Vandvædder med Stigrør og øvrigt Tilbehør. (Ø. 306).
-

268. Et Apparat til Forsøg over Luftens Udstrømning imellem tvende Plader, hvoraf den ene er bevægelig. (Ø. 311).
-

e. Hindringer for Bevægelsen.

(Ø. 327—354).

269. Et Apparat af Messing, hvorpaa 2 Hjul kunne sættes i Bevægelse, til at vise Luftens Modstand. Hertil en Glasklokke, naar det skal benyttes i det lufttomme Rum. (Ø. 34. 2. a).
270. Et Apparat af Træ til det samme Forsøg. (H. 1. 31).
271. En lakeret Blikkasse med to Penduler til Forsøg over en Vædskes Hindring imod Bevægelsen. (H. 1. 31).
272. Muschenbroecks Frictionsmaskine (Tribometer) med Tapleier af forskellige Metaller. (Ø. 337, H. 1. 36).
273. Amontons Frictionsmaskine med 2 Træplader og Skaal. (H. 1. 33).
274. Desaguliers Frictionsmaskine. (H. 1. 34).
275. En Frictionsmaskine af Montville. (H. 1. 35).
- 276-77. To forskellige Tridser med Frictionshjul. (H. 1. 103).
278. Et Apparat af Amonton til at undersøge Tougstivheden. (Ø. 338).
-

f. Bølgebevægelsen.

279. 3 Metalplader og Violinbue til Frembringelse af de Chladniske Figurer. (Ø. 364—366).
280. En Skrue med bevægelige Arme og en Tang til Pladernes Understøtning.
281. En Glasklokke, hvori Vandet angiver Knudelinierne.
282. Et elliptisk Kar til Bølgebevægelse.
- 283-84. Tvende Apparater til Forsøg over Lyden i det lufttomme Rum.
285. En Raaber af Blik.
286. En Høretragt af Blik.
287. En do. af Glas.
288. Seebecks Skive.
289. Savarts Maskine af Nissen, hvortil hører:
- a) en Stang,
 - b) fire paa samme Axe anbragte Tandhjul,
 - c) et Tællerapparat og
 - d) en Træskive, hvorved Nr. 248 sættes i Bevægelse.
290. Chladnis Tonemaaler.
- 291-92. To Monochorder af forskjellig Construction med tilhørende Vægtlodder.
293. Voglers Tonemaaler.
294. To Stemmegaller.
- *295. En Glasharmonica.
296. To Orgelpiber af Træ, den ene med bevægelig Bund.
297. Et Blikrør med forskydelig Bund til Tonens Forstærkning.
298. En Stemmesfloite.
299. 2 fire Alen lange og 4 korte aabne Glasrør til den chemiske Harmonica.

- *300. En Æolusharpe.
 301. En Elfenbens Model af de forskjellige Dele af det menneskelige Øre.
 302. Præparater af de enkelte Dele af Øret i 4 Esker.
-
303. Et Decimeter af Træ.
-

B. Chemisk Physik.

a. Magnetisme.

304. En stor naturlig Magnet med Armatur og Vægtlodder. Anbragt i et Mahognistativ. (P. 5).
 305-6. To naturlige Magneter med løs Armatur. Ikke fuldførte.
 307. Et Par Staal magneter, 10 T. lange og 4 T. brede, i Federal. (P. 5).
 308. Et Par mindre do. i Federal.
 309. Et magnetisk Magazin, bestaaende af 12 Stænger med Ankere og Vægtlodder. Ophængt i et Mahognistativ. (P. 5).
 310-15. Sex forskjellige smaa Hesteskomagneter. (P. 5).
 316. En Ramme, hvorover er spændt Papir, samt Sigte og Jernslspsaan til Frembringelse af de magnetiske Kurver. (P. 1).
 317-18. To Deklinationsnaale paa Stativer. (P. 7).
 319. Et Kompas i Mahognifederal. (P. 7).
 320. En Deklinations Boussole med Cardansk Ophængning.
 321. Et bevægeligt Deklinations Kompas med inddelt Bue paa Marmor Fod. Ikke fuldført. (G. W. I. 135).

322. En Magnetnaal, ophængt i sit Tyngdepunkt og forsynet med en forskydelig Vægt, paa Messing Stativ (Sigaud de la Fond, description d'un cab. ph. 2. 427).
323. En lille Inklinationsnaal paa Stativ. (P. 8).
324. Et Inklinationsapparat med inddelt Cirkel, ophængt i en Mahognikasse. (P. 8).
325. En roterende Hesteskomagnet, anbragt paa et Mahognistativ. Hertil forskellige Træ- og Metalskiver. (G. W. 6. 722).
-
326. Forskjellige Figurer, der kunne svømme paa Vand og bevæges ved en Magnet.
- 327-29. Tre magiske Apparater (Maleren, Svanen og Hexekirkerten), hvori det bevægende Princip er en skjult Magnet.
-

b. Elektricitet.

330. Et langt Glasrør og en Stang Lak i Mahognikasse. (P. 12).
331. Den saakaldte elektriske Dands til at vise Tiltræknings og Frastødnings Phænomenerne. (P. 12).
332. Et lille Taftes Elektricerapparat efter Ingenhous med tilhørende Ladeflaske i Federal. (G. W. 3. 456).
333. En Kasse med forskellige Stykker Tøi til Frembringelse af Elektricitet. Hertil en Gnidepude og en lille Ladeflaske.
334. Et firearmet Glasstativ med elektriske Penduler. (P. 12).
-
- *335. De Luc's Elektrometer i Messingfederal. (G. W. 3. 664).
336. Voltas Halmstraa-Elektrometer.
- *337. Bennets Guldblod-Elektrometer. (P. 17).

338. Coulombs Elektrometer i en Glascylinder.
- 339-41. Tre Henleys Quadrant-Elektrometre til at anbringe paa Elektricermaskinerne.
342. Hauchs Vægtstangs Elektrometer. (Vidensk. Selsk. Skr. Ny Samling. 4. 415).
- 343-44. Tvende Vægtstangs Elektrometre af Cutherson. (G. W. 3. 679).
345. Sidstens(?) Elektrometer og Chordemaalere.
346. To Messingcylindre paa Glasfodder til den elektriske Fordeling (P. 17).
- *347. Et stort Elektrophor, 6 Fod i Diameter, med tilhørende Belægning af Træ, overtrukken med Stanniol.
348. Et lille Elektrophor, 18 Tommer i Diameter, med et Blikskjold og Katteskind (P. 18).
- *349. Lichtenbergs dobbelte Elektrophor med to Skjolde (G. W. 3. 783).
350. En Metalplade med Silkesnor.
351. Nairnes Cylinder-Elektricermaskine med to cylindriske Conductorer paa Mahognibord med tilhørende fysiske og medicinske Apparater i en Trækasse.
352. En Skive-Elektricermaskine af Dumotiez i Paris, hvis Skive er 36 Tommer i Diameter, opstillet paa et isoleret Mahognibord. Den positive Elektricitet opsamles i 2 store med hinanden forbundne Conductorer af Messing (P. 18).
- *353. Van Marums Elektricermaskine, hvorved man vilkaarlig kan lade samme Conductor opsamle den positive eller negative Elektricitet (G. W. 3. 438).
354. En ferniseret Taftes Skive-Elektricermaskine med isoleret Messing Conductor. Ikke fuldført.

355. Van Marums Gummilaks Skivemaskine. Skiven grides i et Qvægsølvbasin.
356. En Gnistmaaler med Glasfod paa et Mahognistativ.
357. En isoleret Metalkugle med bevægelig Arm paa Mahognistativ. Hertil forskellige Spidser og Kugler til at fastskruer paa Armen.
- *358. En stor Messingkugle (Conductor) paa massiv Glassoile og Mahognifod.
- 359-60. Tvende isolerede Messingkugler.
361. En isoleret Messing Conductor.
362. To med Kugler forsynede Messingstænger paa Glasfodder.
363. Den isolerede elektriske Vinde med metallisk Ledningstraad.
364. Det samme Apparat med Silkesnor og metallisk Traad til at opfange Luftelektricitet (P. 137).
365. Endel Messingstænger med Kugler paa Enderne, tildels forsynede med isolerede Haandtag og nogle Metalkjæder til elektriske Apparaters Forbindelse og Udladning.
- 366-67. To smaa ikke isolerede Ledere paa Fod.
368. En ikke isoleret Messingkugle paa Mahognistativ.
- 369-71. Tre store Isolerstativer. Hertil to Glastallerkener og to Glasboiler.
- *372-73. To mindre Isolerstativer.
374. To Glasstativer.
375. En stor Isolerskammel (P. 16).
376. En mindre do. Hører til Nr. 351.
377. En Messingstang, hvortil er fastgjort et Bundt spundne Glastraade (P. 18).
378. En Glasklokke med Hyldemaryskugler, Messingindfatning og forskydelig Stang (P. 18).
- *379. Et lignende mindre Apparat.

405. Voltas Condensator af Marmor med forgyldt Glasplade i Silkesnore, og en mindre Condensatorplade med Glasskaft (G. W. 2. 228).
- 406-7. Cavallos Elektricitets Collector. Tvende lidt forskellige Apparater med Mahognitræs Stativer (G. W. 2. 166).
408. Cavallos Multiplikator. (Cavallos Experimental-Naturlehre. 4. 88).
409. Bennets Multiplikator.
410. En Ladeplade (P. 23).
411. En Condensator med Guldbladelektrometer (P. 24).
412. To bevægelige og isolerede Condensatorplader af Messing, adskilte ved en Glasplade og forsynede med Quadrant-Elektrometre (P. 22).
413. En Leidner Flaske med løse Belægninger.
414. En do. i en løs Blikskaal.
- 415-16. To større Leidner Flasker (P. 23).
- 417-19. Tre mindre do.
420. Et elektrisk Batteri paa 25 Flasker med 25 \square Fods Belægning, i Mahognikasse (P. 23).
- 421-24. Fire elektriske Batterier, hvert paa 15 Flasker og $17\frac{1}{2}$ \square Fods Belægning. Mahognitræs Kasser.
- 425-27. Tre Leidner Flasker med faststaaende Lanes Udlader (G. W. 3. 674).
428. Det samme Apparat med en bevægelig Udlader og Maalestok til at udmaale Afstanden.
429. Et Apparat til at vise Spidsernes Virkning ved Leidner Flaskens Ladning.
430. Cavallos Spærre-Flaske (G. W. 4. 365).
431. Den dobbelte Leidner Flaske.
432. En Leidner Flaske med Belægning i to Bælter.

433. En udvendig lysende Leidner Flaske.
434. En Leidner Flaske med 2 Metalplader til langsom Udladning (Sigaud de la Fond, description d'un cabinet ph. 2. 373).
435. Henleys Udlader-Apparat (P. 23), bestaaende af:
- a) en Udlader med bevægelige Arme og Glasskaffer,
 - b) et Mahognibord med to bevægelige og isolerede Ledere,
 - c) to Presser og
 - d) en Elfenbens Plade til Anbringelse af Papir.
- *436. En isoleret Udlader (P. 22).
437. En do. med en lang Spids.
438. To smaa Metalkugler, forsynede med isolerede Haandtag.
- 439-40. Et større og et mindre Kinnesleys elektriske Luftthermometer (G. W. 6. 621).
441. To isolerede Stativer til Forsøg over Metaltraades Smeltning.
442. En Klokke, hvori Metaltraade kunne bringes til Glødning i forskjellige Luftarter ved elektrisk Udladning.
443. Et Glasrør til at smelte en Jerntraad i Vand ved Electricitet.
- 444-445. To Apparater til Vandets Decomposition ved Electricitet. Det ene af Messing, det andet af Kobber.
446. Voltas elektriske Pistol (P. 16).
- *447. Pickels Pistol med tilhørende Hane.
448. Voltas isolerede Kanon.
449. Branders elektriske Brintfyrtøi (G. W. 6. 76).
450. Langenbuchers do. do. (G. W. 6. 79).
451. Et elektrisk Brintfyrtøi af en anden Construction.
452. Et Apparat, hvorved en Elfenbenskugle kastes iverdret ved at den elektriske Gnist gaaer igjennem en Draabe Olie.
- 453-54. Tvende Apparater til Antændelse af Krudt ved Electricitet (P. 23).

455. En Træpyramide, der adskilles ved den elektriske Udladning.

456-58. Tre Lynhuse (G. W. 2. 578).

c. Galvanisme.

459. En Æske med Graphit og forskellige Metaller (Bi, Cu, Sn, Zn, Pb, Fe) i Form af Plader og Stænger til galvaniske Forsøg (P. 32).

460. En Voltaisk Støtte paa 150 Par sammenloddede Kobber-Zink Plader med tilhørende Stativ og Papskiver (P. 33).

461. To Zambonis Støtter (P. 36).

462. Et Bohnenbergers Elektroskop (P. 31).

463. Et galvanisk Trugapparat paa 50 Pladepar af Kobber og Zink, hver paa 25 □ Tommer (P. 38).

464-65. Tvende store galvaniske Kasse-Apparater, hvert paa 6 Elementer (P. 38).

466. Hares Calorimotor (P. 38).

467. To smaa galvaniske Zink-Jern Apparater.

468. Et Daniells Apparat paa 6 Elementer (P. 38).

469. Et Bunsens Kul-Batteri paa 6 Elementer (P. 38).

470. Et lille Vand-Decompositions Apparat (P. 41).

471. Nogle forskellige Glasrør og 4 Stativer til sammes Anbringelse, for at vise den galvaniske Strøms chemiske Virkning. Hertil horer forskellige Metaltraade (Au, Pt, Ag, Fe, Cu). Alt af en ældre Construction (P. 41. G. W. 4. 867).

472. Et galvanoplastisk Apparat (P. 41).

d. Thermoelektricitet.

473. En thermoelektrisk Boile af Kobber-Wismuth med tilhørende Magnetnaal (P. 65).
474. Nobilis thermoelektriske Støtte med tragtformige Messingkapsler (P. 66).
-

e. Elektromagnetisme og Magnetoelektricitet.

475. Et Stativ til Anbringelse af Ledningstraaden til Ørstedes Grundforsøg (P. 46).
476. En spiralførmig Leder til Staalnaales Magnetisering (P. 54).
- *477. Schweigers elektromagnetiske Multiplikator (P. 47).
478. En lille Elektromagnet med Anker (P. 54).
479. En stor do. med do., anbragt i et Træstativ.
480. En elektromagnetisk Rotationsmaskine af Nissen, der sætter to Vandpumper i Bevægelse (P. 56).
481. En elektromagnetisk Bogstav-Telegraph af Jünger med tilhørende Skrive- og Vækker-Apparat samt Ledningstraade (P. 56).
482. Et Apparat til at vise Jordmagnetismens Indvirkning paa bevægelige Strømme (P. 57).
483. En Strømdreier (Commutator) (P. 57).
- *484. Et Omdreiningsapparat, der sættes i Bevægelse ved en Magnets Indvirkning paa en bevægelig galvanisk Strøm (P. 59).
485. En magnetoelektrisk Maskine af Stohrer i Leipzig (P. 54), dannet af 7 Hesteskomagneter med Malm-Svinghjul og Mahognistativ. Hertil hører:
- a) tvende Kobberhaandtag,
 - b) et Vand-Decompositions Apparat paa Stativ,

- c) en Elektromagnet paa Stativ,
- d) et Glasrør til Glødning af en Platintraad,
- e) et Apparat, hvori Kulspidser bringes til Glødning og
- f) en Spirituslampe.

f. Varmelære.

- 486. Nogle Thermometerrør uden Skala, fyldte med Qvægsølv og Vinaand (P. 69).
- 487. Et Spiritus Thermometer med fire Skalaer paa Træ (P. 69).
- 488. To noiagtige Qvægsølv Thermometre, det ene delt i hele, det andet i $\frac{1}{5}$ Grader af Nissen, med tilhørende Foderal.
- 489. Et Qvægsølv Thermometer af Renard paa Glasskala, til at anbringe udenfor Vinduet.
- 490-91. To Qvægsølv Thermometre med Skala efter Reaumur og Fahrenheit.
- *492. Et do. med Skala efter de Luc.
- 493. Et Thermometer af Troughton med Metalskala og Foderal.
- 494. Et Qvægsølv Thermometer indtil 340° C. af Nissen. Inddelingen anbragt paa Røret.
- *495. Et Spiritus Thermometer paa Træskala.
- 496. Jürgensens Metalthermometer (H. 2. 52).
- *497. Drebbels Luftthermometer af Molinari (H. 2. 49).
- 498. Six's Thermometrograph med Metalskala (H. 2. 53).
- 499. Rutherfords Thermometrograph af Nissen (P. 107).
- 500. Et mechanisk Apparat med emaillet Skive til at vise Metalstængers Udvidelse ved Varme. Hertil 3 Stænger af Staal, Kobber og Messing, samt Glaskasse (P. 70).

501. Wedgewoods Pyrometer med Tilbehør (H. 2. 57).
502. Et Mahognistativ med Metalbosning, Metalcylinder og Lampe til at vise Metallernes Udvidelse ved Varmen (H. 2. 36).
503. En Ring og Cylinder af Jern til samme Forsøg.
504. En Retort og et høit Bægerglas til at vise Luftarternes Udvidelse ved Varne (P. 73).
-
505. Roses letsmeltelige Metalblanding (P. 74).
506. Et Apparat med Tilbehør efter Pepi til at afkjøle Vand eller andre Vædsker ved Kuldeblandinger. (H. 2. 62).
507. August's Vandfryse-Apparat af Nissen (P. 76).
508. En Glasklokke med Barometerrør til at maale Ætherdampenes Spændkraft (H. 2. 46).
509. En Model af en Dampmaskine uden Stempel (Savery's). Cylinderen er af Glas, det øvrige af Messing, anbragt paa et Mahognistativ (H. 2. 46).
510. En lille Kjedel og Cylinder med Stempel til at vise Dampens Anvendelse som bevægende Kraft (P. 81).
511. En Træmodel af en Firegangshane (P. 82).
512. En gennemskaaren Træmodel af den Wattske Dampmaskine (P. 82).
- *513. Watts Lavtrykmaskine med tilhørende Kobber-Dampkjedel, Rist og Vandbeholder (P. 83).
514. En Model af en Hoitrykmaskine, hvor Ophedningen tilveiebringes ved en Spirituslampe (P. 85).
515. En Papins Gryde af Kobber paa Jerntrefod (P. 88).
516. Et luftomt Glas med farvet Spiritus (P. 87).
517. Tre lignende af en anden Construction (H. 2. 46 og 63).
518. En Glaskolbe, Udviklingsrør og Cylinderglas til at vise

- den bundne Varmes Frigjorelse ved Dampenes For-
tætning (P. 90).
519. Et lille Destillerapparat med Svalekar af lakeret Blik
(P. 90).
520. Wollastons Chryphor (P. 92).
521. Et Glas til at bringe Vand til at fryse i ved Ætherens
Fordampning (P. 92).
522. En Æolipila af Marquardt (H. 2. 65).
523. En do. af Bertin. Bronze og Messing (H. 2. 65).
524. En do. paa Hjul (H. 1. 22).
525. Herons Vandspring, hvorved Vandet drives iveiret ved
Opvarmning.
526. En Sølvskaal til Leidenfrost's Forsøg (P. 94).
-
527. Lavoisiers Calorimeter. Lakeret Blik (P. 95).
-
528. Tvende Messing - Brændspeile paa Mahognistativer
(P. 96).
529. Et cubisk Messingkar til Forsøg over Straalevarme
(P. 97).
-
- 530-31. Tvende pneumatiske Fyrtøi (P. 105).
-
532. Saussures Haarhygrometer i Mahognistativ (P. 122).
533. Det samme Apparat med to Haar og Thermometer.
534. De Luc's Fiskebens Hygrometer af Gabory i London
(G. W. 5. 602).
- *535. Cabois Tarm-Ilygrometer (G. W. 5. 597).

536. Smiths Træ - Hygrometer paa Mahognistativ (G. W. 607).
537. Daniells Hygrometer med Thermometer af Nissen (P. 123).
538. August's Psychrometer af Nissen (P. 124).

C. Lyslære.

539. En stor Skjerm paa Fod til at opfange Lysstraaler.
540. En mindre Skjerm til at holde i Haanden.
541. Et Stativ og tre Skjerme til Forsøg med Lysstraalerne i det formørkede Kammer (II. 2. 70).
542. Et Messinghylster med 3 smaa Lindser i.
543. En inddelt cirkelrund Træskive paa Fod til at vise Loven for Lysstraalernes Tilbagekastning. Hertil hører plane, convexe og concave Metalspeile, convexe og concave Glas i Messingindfatning, samt en lille Skjerm (P. L. 5).
544. Et firkantet plant Metalspeil.
545. Et bevægeligt Vinkelspeil i Mahogniramme med tilhørende inddelt Mahogni Kvadrant (P. L. 6).
- 546-47. To store concave Glasspeile (18 Tom. i Diameter) paa Fod (P. L. 8).
548. Et mindre concavt Glasspeil, 10 Tom. i Diameter.
549. Et convex Speil af samme Størrelse (P. L. 10).
550. Et prismatisk Metalspeil med tilhørende Tegninger (H. 2. 77).
- 551-52. To pyramidale Metalspeile med do. (H. 2. 77).

553. Et cylindrisk Metalspeil med do. (H. 2. 79).
 554. Et conisk Metalspeil med do. (H. 2. 79).
 555-57. Tre Glaskugler, hvoraf de to ere hule og indvendig belagte med Folie.
-

558. Et Krystalglas Prisma paa Messingstativ med tilhørende Skjerm (H. 2. 83).
 559-61. Tre Krystalglas Prismer med Messingindfatning og Fod (P. L. 13).
 562. En biconvex Lindse (10 Tom. i Diameter) med Messingindfatning og Stativ, samt Mahogni Foderal (H. 2. 81).
 563. En mindre biconvex Lindse, indfattet i Mahogni (P. L. 14).
 564. To biconvexe Lindser med Mahogniindfatning og Stativ (H. 2. 82).
 565. Tre biconvexe Lindser.
 566-67. To Brændeglas, det ene i Foderal.
 *568. Et biconcavt Glas (4 Tom. i Diameter) med Messingindfatning og Stativ (P. L. 14).
 569-70. To coniske Glas i Foderal.
 571. En Farveskive med tilhørende Elfenbens Snurre (P. L. 20).
 572. Tre farvede Glas i Hornindfatning.
 573. Tre achromatiske Prismer i Messingindfatning (P. L. 23).
 574. En achromatisk Lindse af tre Glas (P. L. 23).
 575. En af to Glas sammensat Lindse.
-

576. Et Apparat med forskjellige Lindser til at tydeliggjøre Lysbrydningen i Øiet. Indfatning og Stativ af Messing (Vid. Selskabs Afl. 4. 185).

577. En Elfenbens Model af alle Dele i det menneskelige Øie (P. L. 26).
578. Tre Papskiver til Forsøg over de subjective Farver. De kunne anbringes paa Nr. 289 (P. L. 33).
579. Et Nivellerspeil.
580. Wollastons Goniometer af Lerebours i Paris (H. 1. 3).
581. Wollastons Camera lucida i Foderal (H. 2. 107).
582. Et Camera obscura, der kan lægges sammen i Form af en Kasse. Mahognitræ (P. L. 36).
- *583-84. Et mindre og et større Camera clara (H. 2. 106).
585. Et enkelt Mikroskop i Foderal (P. L. 36).
586. Et Solmikroskop med Tilbehør i Mahognikasse (P. L. 37).
587. Et mindre do. indfattet i Træ med tilhørende Laterna magica.
588. Et lille sammensat Mikroskop i Solvindfatning.
589. Et sammensat Mikroskop af Ramsden i Mahognikasse (H. 2. 113).
590. Et do. do. af Delabarre i Mahognikasse.
591. Adams Lampe-Mikroskop i Mahogni Foderal med 2 Lamper og Laterna magica (H. 2. 116).
592. Et achromatisk Mikroskop af Chevalier i Paris med Reflexions Prisma, Sømmerings Camera lucida og Mikrometer i Mahognikasse (P. L. 38).
593. Et Apparat til at udskjære tynde Lameller af Gjenstande, der skulle benyttes til Mikroskoperne (H. 2. 118).
594. Newtons Speilteleskop (5 Fod langt) af Schrader med Mahogni Indfatning og Stativ, samt en Kasse til Opbevaring af Ocularerne (H. 2. 122).
595. Et Gregoriansk Speilteleskop (16 Tom. langt) af Dollond med to Sæt Ocularer, Søger og Heliometer. Det

- er anbragt paa et Messingstativ og kan bevæges baade horizontalt og vertikalt ved et Hjulværk. Hertil en Mahognikasse (P. L. 39; H. 2. 124).
596. Et Gregorlansk Speilteleskop paa Stativ af Messing.
597. En lille achromatisk Kikkert af Ramsden paa Messingstativ og Fod (H. 2. 119).
598. En achromatisk Kikkert af Gilbert i London, 3 Fod lang med 4 Sæt Ocularer og et farvet Glas. Den kan bruges baade som astronomisk og terrestrisk Kikkert. Messingstativ og tilhørende Kasse (P. L. 40).
599. En stor achromatisk Kikkert af Klemann i Amsterdam, saavel astronomisk som terrestrisk og forsynet med Soger. Ved Skruer uden Ende kan den bevæges baade horizontalt og vertikalt. Mahogni-Stativ og Kasse.
600. En biocular Kikkert af Dollond, 28 Tom. lang, med Messingindfatning og Fod samt Mahognikasse (H. 2. 121).
601. En achromatisk Kikkert af Smith. Mahognitræs Indfatning.
602. En do. do. i Mahognitræs Indfatning med to bevægelige Objectivglas. Egetræs Kasse (H. 2. 121).
603. En do. do. i Chagrins Indfatning.
604. En Comediekikkert i Messingindfatning.
-
605. Newtons Farveringe-Apparat (P. L. 46).
606. Fresnels Polarisations Instrument (P. L. 47).
607. To Nicolske Prismer (P. L. 48).
-

608. Et lille Dagnerreotyp - Apparat med Tilbehør (P. L. 50).

609. Et Mahognibord til at anbringe Kikkerter paa. Bordpladen kan hæves og sænkes ved en mechanisk Indretning.

*610. Et Stativ til at lægge Kikkerter paa.

611. Den optiske Dands med dertil hørende Lærreds Skjerm (H. 2. 72).

612. En Mahognikasse med to parallelle Speile, hvorved de paa Siderne anbragte Tegninger mangfoldiggjøres (H. 2. 76).

613. Et fast Vinkelspeil med derimellem anbragte Gjenstande.

614. En Mahognikasse, hvori et nedrullende Legeme synes at bevæge sig opad et Skraaplan (H. 2. 74).

615. Et Mahognistativ med Planspeil og biconvex Lindse til at oplyse sammes Brug ved Perspektivkassen og Camera obscura (H. 2. 106).

616. En Perspektivkasse med Tegninger (H. 2. 103).

617. Et Panorama med 2 Lindser og 6 Tegninger (H. 2. 103).

618. Den optiske Mølle.

619. Robertsons Phantasmagori med Skjærm, argandske Lamper, Gibsfigurer, Afbildninger paa Glas og en stor Laterna magica paa Hjul (H. 2. 109).

620-21. Hevels Polemoscop (H. 2. 77). To Exemplarer.

622-623. Det dioptriske Paradox med Figurer (H. 2. 80). To Exemplarer.

D. Astronomi og Mathematik.

624. En Hadley's Octant af Dollond.

625. En Messing Quadrant af Baradelle, 11 Tommers Radius.

626. En astronomisk Quadrant af Baradelle, hvis Radius er

- 12 $\frac{1}{2}$ Tomme. Den er forsynet med to Kikkerter, hvoraf den ene er bevægelig, med enkelte Micrometre, Nonius, Azimuthalcirkel, Vaterpas og øvrigt Tilbehør. Dens Bue er delt efter Birds Methode i 90 og 96 Grader, og kan bevæges i alle Retninger. Alt af Messing, i en dertil hørende Egetræs Kasse.
627. En Artilleriqvadrant af Adams.
628. En Reflexions Cirkel af Pistor & Martins i Mahogni-kasse med Stativ og Speilhorizont.
- 629-30. En Jord- og en Himmelglobus, 24 Tommer i Diameter, med Messing Meridianer paa Stativer.
- 631-32. En engelsk Jord- og en Himmelglobus, 15 Tom. i Diameter, med Messing Meridianer og Compas paa Mahognistativ.
633. En Jordglobus, 12 Tom. i Diam., paa Stativ.
- *634-35. Tvende Glober af Neale. Horizonterne, Meridianerne, Sol- og Maanecirklerne samt Stativerne ere af Messing. Bevægelserne tilveiebringes ved Sving i Forbindelse med Drev og Hjul.
636. En Armillarsphære af Pap.
637. Et Planetarium af Træ og inddelt Papskive.
638. Et Par concave Himmelhemisphærer af Træ paa Stativer.
639. Schwinck: Mappa coelestis.
640. Et mindre Stjernekort paa Pap.
- 641-43. Tre smaa Soluhre af forskjellig Construction.
-
644. Et Maalebord med Stativ, 4 Bordskiver, Diopterlineal, Vaterpas og Kompas med tilhørende Kasse.
645. To lange og otte kortere Udstikningsstokke.
646. En Maalekjæde paa 25 Alen og otte Maalepinde.

647. Et Nivellerinstrument i Kasse.
 648. To Nivellerstokke og fire Niveller- og Mærkeplader.
 649-50. Tvende Pantographer i Mahognikasser.
 651. En lille Pantograph af Træ.
 652-55. Endel stereometriske Legemer af Træ i 4 Kasser.
 656. En sort Trækugle paa Fod og Passer til Undervisning i Stereometri.
 657. Et Apparat til at tegne Cycloider.

E. Chemi.

- a. **Ældre Apparater**, der fortrinsvis brugtes ved Begyndelsen af den saakaldte antiphlogistiske Periode i Slutningen af det forrige Aarhundrede.
658. Et Glasapparat til Iltudvikling (H. 2. 29).
 659. En hoi Glaskolbe, der er sat i Forbindelse med et Glas-Gasometer efter van Marums Construction, med tilhørende Lampe paa et Mahognibord til kvantitativ Undersøgelse af Qvægsølvets Forbindelse med Ilt (H. 2. 22).
 660. To smaa Glas-Gasometre (efter van Marum) med to Glas-Vandbeholdere samt Klokke og Skaal til Frembringelse af Vand ved Brintens Forbrænding i Ilt. Opstillet paa et dertil indrettet Bord.
 661. En stor Glaskolbe paa Stativ samt Skaal til det samme Forsøg med de større Gasometre.
 662. To Blikgasometre fra Dumotiez i Paris, som ved Chlorcalciumsrør kunne sættes i Forbindelse med en Glasballon, hvori den fra Gasometrene tilstrømmende Ilt og Brint danner Vand ved en langsom Forbræn-

ding. Den første Antændelse sker ved en elektrisk Gnist og ved et særskilt Rør kan Klokken sættes i Forbindelse med en Luftpumpe (Vidensk. Selskabs Skr. Ny Samling 5. 18).

- 663-64. Tvende Glasballoner med Messingbeslag og Haner til det samme Forsøg.
665. En Glasballon med Messingindfatning, forbunden ved et Chlorcalciumsrør med et stort Glas Gasometer med Tilbehør efter van Marums Angivelse, til en kvantitativ Undersøgelse af den ved Phosphorets Ophedning i Ilt dannede Phosphorsyre (H. 2. 24).
666. Et Apparat til Bestemmelse af den ved kulstofholdige Legemers Forbrænding dannede Kulsyremængde. Hertil et stort Glas Gasometer (lig det til Nr. 665), en Forbrændingsovn og 3 store Wulfske Flasker paa et særskilt Bord (H. 2. 25).
667. Et Apparat til Undersøgelse af de Produkter der dannes ved Forbrænding af Olie eller Spiritus, bestaaende af et Chlorcalciumsrør paa Stativ, en Lampe af en særegen Construction og et Wulfsk Apparat med Messingindfatning (H. 2. 30).
668. Et Chlorcalciumsrør med Messingindfatning paa Stativ.
- 669-70. Tvende forskellige Blykar til Udvikling af Luftarter.
671. Et af to Glas sammensat Apparat til Metalleres Oplosning, for at undgaae Tab ved Overbrusning.
672. Et lignende mindre Apparat.
673. Et Inddampnings Glas med tilhørende Klokke, for at forhindre Dampenes Udbredelse i Atmosphæren.
674. En større og ti mindre Glasflasker med Messingindfatning, Hauer og Glasklokke, der passe til hinanden for derved at kunne bringe en Luftart fra eet Apparat over i et andet.

675. En Blik-Vandbeholder, hvori et do. Gasometer kan hæves og sænkes ved Modvægte.
676. Et lignende Apparat af en noget anden Construction. Sort lakeret Blik.
- *677. En noget nyere Construction af et Blik-Gasometer med tilhørende Tragt og Udstømningsrør (H. 2. 16).
678. Et stort Filtrerapparat af Glas (H. 2. 20).
- 679-80. Tvende Apparater af Blik til Vandets Rensning ved Filtrering igjennem Kul.
- 681-82. Et stort og et mindre Desinfections Apparat efter Guyton-Morveaux (G. W. 1. 479-80).
683. Nogle Glas Allonger (H. 2. 10).
684. Guyton-Morveaux's saakaldte Lampeovn (H. 2. 6).
- *685-86. Gotlings saakaldte Probercabinet (Reagenskasse) med smaa Glasflasker.

b. Nyere Apparater.

- 687-88. En større og en mindre transportabel Jernovn.
689. En Jernovn af en noget ældre Construction.
690. En Muffelovn af ildfast Ler.
691. En Jernovn til organiske Elementar-Analyser.
- 692-93. En større og en mindre Berzelius-Lampe af Messing paa Stativ.
694. Tre smaa Glaslamper.
695. Et Platinfyrtøi.
696. En Solvretort.
697. En Kobberretort, hvis Udviklingsrør er til at afskrue.
- *698. En Blyretort med tilhørende Blykasse til Udvikling af Flussyre.
- 699-701. Tre Jernrør og to Jernovne til Vanddampenes Decomposition ved Jern.

702. 3 større og 5 mindre Glasretorter.
703. 20 Glaskolber og Forlag af forskjellig Størrelse.
704. 2 Tilgydningstragte.
705. 3 trehalsede Wulfske Flasker og 6 tohalsede do.
706. Endel Udviklingsrør og Glasstænger.
707. Liebig's Kjoleapparat (P. 90).
708. Et skrueformigt Tin-Kjolerør i et Træ-Svalekar.
709. 6 Glastragte.
710. 20 Bægerglas.
711. 20 Cylinderglas.
712. 4 større Glasbægere paa Fod.
713. 4 Glasskaale.
714. Endel Flasker af hvidt og grønt Glas.
715. En Glas Skilletragt, anbragt i en Glasklokke med afslæben Rand.
- 716-17. En større og en mindre Glas Skilletragt.
718. 16 Porcellains Skaale.
719. 5 do. Tragte.
720. 5 do. Mortere.
721. 10 do. Digler.
722. 4 do. Rør.
723. En Platindigel, et Stk. Platinblik og Platintraad.
- *724. Et stort pneumatisk Kar af tykt Speilglas indfattet i Messing.
725. Et mindre pneumatisk Glaskar.
726. Et do. af malet Blik.
727. Et pneumatisk Kar af Marmor til Qvægsolv.
728. Et do. af Jern i Mahognikase til Qvægsolv.
729. Pepis pneumatiske Qvægsolvbeholder af Jern med tilhørende mensureret Klokke, Glasballon, Hauer og Ansatsstykker af Messing (G. W. 6. 2509).
- 730-31. Tvende Kobber-Gasometre.

732. Et dertil hørende Forbindelsesrør til Frembringelse af det Drummondske Lys.
733. To Metalstænger til at anbringe forskellige Legemer paa, der skulle forbrændes i Ilt.
734. To Glasrør med Messingindfatning og Hane til at fastgjøre Blærer paa for at danne Sæbebobler af Knaldluft.
735. To Glashaner.
736. Nogle Forbrændingsrør, Kalirør og Chlorcalciumsrør til organiske Elementar-Analyser.
Vægtskaale og Vægtlodder v. Nr. 40-41 og 46-47.
737. Fem Maaleglas inddelte i rhinlandske og engelske Cubiktommer.
738. Et Cylinderglas inddelt i 4 ligestore Dele (oprindelig bestemt til at maale Kulsyrens Indsugning af Vand.)
- 739-40. Et større og et mindre Eudiometer-Maal med Messingindfatning og Afspærringsapparat.
- *741. Hauchs Eudiometer (Vidensk. Selsk. Skrifter. Ny Samling 4. 537).
742. Rebouts Eudiometer i Foderal.
743. Humboldts Authracometer (Kulsyremaaler) (Gilberts Ann. 3. 77).
744. Scheeles Eudiometer, to inddelte Glas (G. W. 3. 1168).
745. Guyton Morveaux's Eudiometer.
746. Voltas Eudiometer (G. W. 3. 1163).
747. Det samme Apparat af en nyere Construction.
748. Et Glas i Messingindfatning til at prove Luftarternes Brændbarhed ved den elektriske Gnist.
- *749. En stor cylinderformig Glasklokke med Jernindfatning og Hane til Opsamling af Luftarter.

750. En mindre Glasklokke med Messingindfatning og Hane til samme Anvendelse.
751. 3 Glasklokker, aabne foroven.
752. Et Apparat med Qvægsolvthermometer til at tørre Bundfald ved en bestemt Temperatur.
753. En sleben Glasklokke og Glasplade til Udtørring ved Hjælp af Svovlsyre.
754. Et lille Dampapparat til Tilberedning af destilleret Vand og til Inddampning. Det bestaaer af en Kjedel, Dampkasse med Ringe og Laage samt Fortætningskar af Kobber, en Kjøleslange af Tin, en Trækasse med Vinduer og en Rist.
755. 10 Stentois Krukker og 25 Sukkerglas med chemiske Præparater.
756. 2 Flasker med Qvægsolv.
757. En Reagenssamling.
758. Reagensglas med tilhørende Stativ og Tang.
759. En Glas-Vandbeholder med Glashane.
760. En Vandbeholder af Kobber.
761. Et Messingstativ med en bevægelig Plade og Klemme.
762. Et mindre Messingstativ.
763. Et Jernstativ paa Træfod til Nr. 707.
764. Et Glaspusterbord af Mahognitræ med Blæsebælg og øvrigt Tilbehør.
765. En større Proppepresse af Træ.
766. En mindre do. af Staal.
767. Tre Arbejdsbænke, et Filtrerstativ og 5 mindre Stativer, Alt af Træ.

-
768. En Værktoiskasse.
769. Et Tegnebestik.
-

I ovenstaaende Katalog er udeladt 15 Instrumenter, der ikke kunne henregnes til de der nævnte Fag, nemlig nogle Modeller af agronomiske og nautiske Apparater, Lamper osv.; men disse, saavelsoom 40 Instrumenter, der siden 1840 have været udlaante til Aarhus Realskole, ere særskilt anførte i det skrevne Katalog, saa at hele Samlingen fortiden bestaaer af 824 Nr.

Efterretninger

om

**Sorø Akademis Skole og Opdragelsesanstalt
i Skoleaaret 1852—1853**

af

Skolens og Opdragelsesanstaltens Rektor.

Skolens Disciple.

Til 1ste Juni 1852 var Antallet af samtlige Disciple, som Programmet fra forrige Aar udviser, 152, nemlig 71 Elever og 81 skolesøgende Disciple. I Aarets Løb ere 25 ved Dimission eller af andre Grunde udgaaede af Skolen, og 38 nye ere optagne. Det største Antal, som til samme Tid har været samlet i Skolen, har været 169, hvoraf 37 vare Realister. De ledigblevne Elevepladser ere efterhaanden blevne besatte med skolesøgende Disciple. Skolens nuværende Disciple udgjøre til 1ste Juni 1853 — 165, nemlig 75 Elever og 90 skolesøgende Disciple. Disse ere saaledes fordelte:

VII Klasse	13		
VI	—	20	
V	—	16	V Realklasse 6
IV	—	27	IV — 9
III	—	16	III — 18
		II Klasse	25
		I	— 15

Skolens Lærere.

Med Skolens Lærere er der i dette Skoleaar foregaaet følgende Forandringer:

De constituerede Lærere, Cand. theol. H. Corffixen og Cand. philos. P. Lorentzen bleve under 1ste Nov. 1852 udnævnte til Adjunkter.

Det daglige Tilsyn i Opdragelsesanstalten har været overdraget de paa Akademibygningen boende Adjunkter, Corffixen og Lorentzen. De øvrige med Opdragelsesvæsenet forbundne Forretninger have, ligesom tidligere, været fordelt mellem Adjunkterne Sibbern og Liebenberg. Endel Inspectionsforretninger udføres af Adjunkt C. Hansen.

Undervisningsgjenstande, Lærebøger og læste Pensa.

Dansk.

- I Kl. har ugentlig havt 6 Timer til dansk Undervisning, hvoraf de tre ere benyttede til Stil efter Diktat. Analysen er indøvet efter den ved Bojesens Sproglære givne Anvisning. Af Grammatiken er læst forfra til § 47 med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger til §§. I det sidste Halvaar har Klassen én Time ugentlig lært nogle Vers udenad efter Holsts poetiske Læsebog for Mellemklasserne. Én Time maanedlig er anvendt til Examination i de i Stilene rettede Feil.
- II Kl. har skrevet 2 Stile om Ugen, i det første Halvaar efter Diktat, i det sidste Gjengivelse af forelæste lette Fortællinger. De øvrige tre Timer ere benyttede til Øvelse dels i Oplæsning, dels i Analyse efter Bojesens Sproglære.
- III Kl. har skrevet 1 Stil om Ugen, ligeledes Gjengivelse

af forelæste Fortællinger; den anden Time har været benyttet til at øve Klassen i at forelæse og fortælle.

III Realkl. har skrevet 2 Stile om Ugen, der som oftest have bestaaet i Gjengivelse af Fortællinger af historisk eller beskrivende Indhold. Den øvrige Tid har Klassen øvet sig i Oplæsning og Fremsigelse af udenadlærte Digte, ligesom den ogsaa har repeteret og ved Analyse indøvet Bojesens Sproglære.

IV Kl. Af 2 ugentlige Timer er den ene anvendt til Stil (Beskrivelser og Skildringer), den anden til at gennemgaae den nordiske Mythologi (efter Winthers Omrids og med Benyttelse af Nordens Guder), samt til Oplæsning af større Brudstykker af Nials Saga, af Aladdin og Hakon Jarl.

IV Realkl. Af tre ugentlige Timer er én anvendt til Stil (Beskrivelser og Skildringer), de andre dels til at gennemgaae den nordiske Mythologi (efter Winthers Omrids), dels til Øvelse i mundtlig Fremstilling samt Oplæsning. Foruden Nordens Guder er læst Aladdin, Hakon Jarl og Don Ranudo.

V Kl. Oehlenschlägers Hrolf Krake og tvende Tragoedier. Desuden enkelte Stykker af svenske Forfattere i Forbindelse med en Udsigt over det svenske Sprogs Grammatik. Den nordiske Mythologi er repeteret. Ugentlig en skriftlig Udarbeidelse.

V Realkl. Oehlenschlägers Hrolf Krake og Stærkodder, nogle Kapitler af Vedels Saxo og enkelte Stykker af N. M. Petersens Fortællinger om Islændernes Færd ude og hjemme. Særskilt er meddelt en Udsigt over Modersmaalets Historie tilligemed en Fremstilling af enkelte af de vigtigste Forfatteres Liv og Virksomhed. En Stil er

ugentlig skreven hjemme, og hver anden Uge en lignende udarbejdet paa Skolen.

- VI Kl. Evalds Balders Død, nogle Stykker af Vedels Saxo og Snorre Sturlesens norske Kongers Krønike, samt enkelte Digte af Oehlenschläger. En Udsigt over den danske Metrik er meddelt efter Thortsen. Ugentlig en skriftlig Udarbejdelse.
- VII Kl. Thortsens Udsigt over den danske Litteratur S. 119—160. Om de vigtigste saavel ældre som nyere Forfattere har Læreren meddelt fuldstændigere Oplysninger, og af deres Skrifter er oplæst saa meget, som udfordredes for at give en nogenlunde tydelig Forestilling om hver især. En Stil er i Reglen ugentlig skreven hjemme; undertiden ere de to af Skoletimerne, som have været samlede, anvendte til skriftlige Udarbejdelser eller til Øvelse i mundtlig Foredrag.

Latin.

- III Kl. Borgens Læsebog fra Begyndelsen af andet Afsnit til S. 86. To Stile ugentlig, som begge ere skrevne paa Skolen.
- IV Kl. Cæsars bell. Gall. 3die og 4de Bog. Sallusts Catilina til det 53 Kap. Stil 3 Gange ugentlig.
- V Kl. Ciceros fire Taler mod Catilina. De imperio Cn. Pompei. Virgils Æneide 1ste Bog. Madvigs Gram. Bojesens Antiquiteter benyttede til Henviisning. 3 Stile om Ugen, hvoraf den ene extemporal.
- VI Kl. Livius 3 og 4 Bog. Cicero de off. 1ste Bog. Virgils Æneide 5te Bog. Madvigs Gram. repeteret. Bojesens rom. Antiquiteter Pag. 18—69. 2 Stile ugentlig. 1 Version hver 14de Dag.

VII Kl. Horats's Breve undtagen ars poetica. Virgils Æneide 6te Bog. Cicero de officiis 2den og 3die Bog. Livius 1ste Bog. De romerske Antiquiteter efter Bojesens Haandbog og den latinske Litteraturhistorie efter Tregders Haandbog ere gennemgaaede i Sammenhæng. Tre Stile ere udarbejdede ugentlig og en Version fra Latin til Dansk hver 14de Dag. Megen Tid er anvendt til kursorisk Læsning snart af Heinrichsens Op-gaver til Oversættelse, snart af forskjellige Forfattere. Nogen Tid er brugt til Repetition af det tidligere i Sko-len Læste samt til enkelte Afsnit af Grammatiken.

Græsk.

- IV Kl. Bergs Læsebog. Det Væsentligste af Formlæren , efter Tregders Grammatik.
- V Kl. Xenophons Anabasis 3die og 4de Bog. Homers Odyssee 2den Bog. Tregders Gram. repeteret.
- VI Kl. Herodots 5te Bog. Xenophons memorab. Socratts 1ste Bog. Odysseens 11te Bog. Tregders Gram. repe-teret. Madvigs Ordfoiningslære og Bojesens græske An-tiquiteter benyttede til Henviisning.
- VII Kl. Homers Odyssee 1ste, 5te, 11te og 12te Bog. Pla-tons Apologia Socratts. Desuden har det ældre Parti repeteret Sophokles's Tragoedie *Αἴας μαστιγοφόρος*, og det yngre Herodots 8de Bog. Begge Partier have repeteret en Del af 2den Bog af Xenophons Anabasis. De græske Antiquiteter efter Bojesens Haandbog og den græske Litteraturhistorie efter Tregders Haandbog ere gennemgaaede i Sammenhæng.

Hebraisk.

VII Kl. B. Genesis. Kap. I—XVI. Whittes Grammatik er benyttet.

VII Kl. A. Genesis. Ps. I—XV. Whittes Grammatik.

Tydsk.

I Kl. har læst af Riises lille Læsebog fra Pag. 5 til Pag. 43 og fra Pag. 58 til Pag. 118. I Hjorts Grammatik er det Vigtigste af Boiningslæren læst tilligemed Præpositionerne. I den sidste Halvdel af Aaret er af Til læget bag i Læsebogen smaa Stykker lærte udenad tre Gange om Ugen.

II Kl. har læst af Riises lille Læsebog fra Pag. 126 til Enden, og af Hjorts Læsebog fra Pag. 16 til 40. Af Hjorts Grammatik er Boiningslæren repeteret, og Kjønsreglerne samt de uregelmæssige Verber læste.

III Kl. Hjorts Læsebog Pag. 59—103. Hele Formlæren er læst efter Hjorts Grammatik. 1 Stil ugentlig.

III Realkl. Hjorts Læsebog Pag. 1—7, 45—78. Formlæren efter Hjorts Grammatik. 2 Stile om Ugen.

IV Kl. Hjorts Læsebog Pag. 113—122, 127—132, 164—173, 219—260. I Hjorts Gram. er læst Størstedelen af Syntaxen, og repeteret Formlæren indtil Verberne. Hver Uge er skreven 1 Stil.

IV Realkl. Hjorts Læsebog pros. Del Pag. 146—155, 159—162, 194—208, 263—272, 299—306. Af Hjorts Gram. er Syntaxen læst. 2 Stile ugentlig. Enkelte Timer ere anvendte til kursorisk Læsning.

V Kl. Hjorts Læsebog pros. Del (Udg. 1840) Pag. 288—299, 520—550, 558—570; poet. Del Pag. 48—65, 82—91. Hele Hjorts Gram. er læst. 1 Time om Ugen

er anvendt enten til kursorisk Læsning eller til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk, og ugentlig er skreven en Stil; snart hjemme, snart paa Skolen.

V Realkl. Hjorts Læsebog pros. Del (1840) Pag. 312—326, 375—378, 412—425; poet. Del Pag. 1—8, 23—32, 82—88, 143—154. Gram er fuldstændig repeteret. 2 Stile ere skrevne om Ugen. 1 Time er anvendt til kursorisk Læsning og 1 Time til Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk.

VI Kl. Hjorts Læsebog poet. Del Pag. 82—112, 130—171. Hjorts Gram. er repeteret. 1 Time er anvendt til kursorisk Læsning og hver anden Uge 1 Time til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 1 Stil er skreven ugentlig, snart hjemme, snart paa Skolen. Disciplene ere gjorte bekendte med det Vigtigste af den tydske Literaturs Historie.

Fransk.

II Kl. Borrings Læsebog for Melleml. Pag. 1—38. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, de 17 første Stykker. Abrahams's Gram. til Pronominerne, samt avoir og être.

III Kl. Borrings Læsebog for Melleml. Pag. 48—53, 106—116, 128—143, 157—174, 250—262. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, de 22 første Nr., samt Nr. 24, 25, 26, 28, 30, 32, 34, 38, 40, 42, 44, 46, 48 og 49. Abrahams's Grammatik: det Tilsvarende.

III Realkl. Borrings Læsebog for Melleml. Pag. 48—53, 106—116, 128—143, 162—174, 250—262. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, de 22 første Nr. (undtagen Nr. 18), endvidere Nr. 25, 26, 28, 30, 32, 34, 38, 40, samt den første Halvdel af Nr. 42, 44, 46, 48 og 49. Abrahams's Gram.: det Tilsvarende.

- IV Kl. Borrings Etud. litt. Pag. 10—20, 46—62, 133—187 og 217—242. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, Nr. 50 og de følgende ulige Nr. til 83 incl., 2det Afsnit, Nr. 1, 5, 7, 11, 13. Abrahams's Gram.: de til det i Stiløvelserne Læste svarende §§.
- IV Realkl. Borrings Etud. litt. Pag. 105—133, 148—172, 242—265 og 284—309. Sibberns Stiløvelser, 1ste Afsnit, Nr. 50 og de følgende ulige Nr. til 81 incl. Abrahams's Gram.: det Tilsvarende.
- V Kl. Borrings Etudes litt. Pag. 46—105. Lebers Handbuch, den pros. Del Pag. 1—66, 362—402. Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit, de ulige Nr. fra 21—77, desuden 32, 58, 78. Det dertil Svarende i Abrahams's Gram. I Reglen er der skreven en Stil ugentlig. Cursorisk Læsning.
- V Realkl. Borrings Etud. litt. Pag. 46—105, 133—167, 227—266, 335 til 393. Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit, de lige Nr. fra 14 til 78, desuden 27 og 31. Det Tilsvarende i Abrahams's Gram. 2 Stile om Ugen. Cursorisk Læsning.
- VI Kl. Lebers Handbuch, den pros. Del Pag. 297—362, 414—451, 472—506; den poet. Del Pag. 145—200, 481—514. Hver Uge er der skrevet en Stil enten hjemme eller paa Skolen. Grammatiken er repeteret, og mundtlig Stil er bleven øvet efter Sibberns Stiløvelser, 2det og 3die Afsnit. Cursorisk Læsning.

Engelsk.

- IV Realkl. Den ældre Afdeling har læst Marryat: „The Children of the new Forest“ Pag. 109—250, den yngre Afdeling Pag. 109—152. Mariboës Formlære. Mariboës „Opgaver til mundtlig og skriftlig Oversættelse

paa Engelsk“, ere benyttede til Øvelse i mundtlig og skriftlig Stil. Disciplene ere øvede i Retskrivning efter Diktat.

V Realkl. Har læst Dickens: „David Copperfield“ Vol. I. Mariboos Formlære er repeteret. Mariboos „Opgaver“ ere benyttede til Stiløvelser.

Religion.

I Kl. Luthers Katechismus, Balslevs Bibelhistorie og enkelte Psalmer.

II Kl. De to første Kapitler af Balles Lærebog, Herslebs Bibelhistorie indtil 3die Periode af det gamle Testamente.

III Kl. Balles Lærebog til Pligterne i enkelte Stænder. Herslebs Bibelh. til III Afd.

III Realkl. har af Balles Lærebog læst 4, 5, 6 Kap., af Herslebs Bibelhistorie fra Dommernes Periode i G. T. til N. T.; sex Psalmer ere lærte udenad, og Læsning i N. T. er jævnlig foretaget.

IV Kl. Jesu Historie efter Hersleb. De 5 sidste Kapitler af Balles Lærebog.

IV Realkl. Har af Balles Lærebog læst 1, 2, 3, 4, 7, 8 Kap., af Herslebs Bibelhistorie hele det nye Testamente.

V Kl. Herslebs Bibelhistorie. Det gl. Testamentes Skrifter og det nye Testamentes Historie. Apostelhistorien er læst efter „Apostlenes Gjæringer“. Fogtmanns Lærebog § 16—58.

V Realkl. har repeteret hele Balles Lærebog og Herslebs Bibelhistorie, samt læst Marcus's Evangelium.

VI Kl. Herslebs Bibelhistorie. Fogtmanns Lærebog § 32—58 og § 105—121. Udvalgte Stykker af Brevene ere gennemgaaede og for en Del lærte.

- VII Kl. b. Lucas's Evangelium paa Græsk. Den chr. Troeslære.
- VII Kl. a. Johannes's Evang. paa Græsk. Den chr. Troes- og Sædelære.

Historie og Geographi.

- I Kl. Den gamle Historie efter Kofods Udtog. Europas Geographi efter Landkort uden Brug af Lærebog.
- II Kl. Kofods fragm. Historie Pag. 104—245. Velschous Geogr. Pag. 21—139.
- III Kl. Den gamle Historie efter Bohrs Lærebog. Italien, Tyrkiet, Grækenland, Asien, Afrika, Australien efter Velschous Lærebog.
- III Realkl. Kofods fragm. Historie fra Amerikas Opdagelse indtil vore Tider. Allens Danmarks Historie fra Pag. 1—109. Velschous Geographi fra Italien til Amerika.
- IV Kl. Middelalderens Historie efter Bohr, Danmarks Historie til Aar 1513 efter Allen. Amerika, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Preussen, Nederlandene og Belgien efter Velschous Lærebog.
- IV Realkl. Kofods fragm. Historie fra Amerikas Opdagelse indtil vore Tider. Allens Danmarks Historie fra Christoffer II indtil vore Tider. Velschous Geographi fra Italien til Australien.
- V Kl. Den nyere Historie fra Reformationen indtil den franske Revolution efter Bohrs Lærebog. Danmarks Historie fra 1523 til 1766 efter Allen. Asien, Afrika, Amerika, Australien efter Velschous Lærebog.
- V Realkl. Kofods fragm. Historie. Allens Historie. Velschous Geographi.
- VI Kl. Den gamle Historie, den nyere fra den franske Re-

- volution efter Bohr. Den hele Geographi efter Velschous Lærebog.
- VII Kl. B. Den gamle Historie efter Estrups Lærebog. Den gamle Geographi efter Konigsfeldt. Middelalderens Historie efter Bohrs Lærebog; de herhen hørende Partier af Danmarks Historie efter Allen. Den nyere Historie efter Consularregjeringen efter Bohr.
- VII Kl. A. Estrups Verdenshistorie og Allens Danmarks Historie.

Mathematik.

- I Kl. Halvdelen har regnet de fire Regningsarter i brudne Tal. Resten paa et Par nær har kun regnet Addition og Subtraktion med brudne Tal, efter Mundts Apparat.
- II Kl. Omtrent Halvdelen af Disciplene har gennemgaaet Regning med sammensatte Størrelser og Reguladetri, Resten de fire Regningsarter i brudne Tal, efter Mundts Apparat.
- III Kl. Mundts Regnebog undtagen XXIII og XXV. Tavle-regning efter Mundts Apparat. Lidt Bogstavregning. Geometrisk Tegning 1 Time ugentlig.
- III Realkl. Som III studerende.
- IV Kl. Bogstavregning (trykt Manuskript). Jürgensens Arithmetik §§ 5, 6, 8, 9. Ligninger af 1ste Grad med en og flere Ubekjendte. Mundts Geometri forfra indtil andet Afsnit.
- IV Realkl. Mundts Geometri til Pag. 84. Jürgensens Arithmetik indtil § 13 med Undtagelse af § 11. Disciplene ere ovede i Løsning af Ligninger af første Grad. 1½ Time om Ugen er anvendt til geometrisk Tegning.
- V Kl. Mundts Geometri er læst fra Pag. 73 (i den nye Udgave) til Pag. 200. Af Jürgensens Arithmetik er læst

§§ 10—14 incl. Tillige er Læren om Ligninger af 2den Grad gennemgaaet og indøvet.

V Realkl. Jürgensens Arithmetik §§ 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17 (undt. Nr. 100—104), 18, 19, 20. Repeteret forfra. Mundts Geometri fra første Afsnit, fjerde Kapitel (Pag. 73) ud. Repeteret forfra. I den sidste Del af Aaret en skriftlig Udarbeidelse ugentlig.

VI Kl. Jürgensens Arithmetik §§ 10, 11, 17 (Nr. 100—104 forbigaaede), 18, 19, 20, 23. En skriftlig Udarbeidelse ugentlig. I Svenningsens Geometri af 4de Kapitel 206—210. Niende Kapitel (Trigonometri).

VII Kl. B. Mundts Stereometri er læst. Trigonometrien og den største Del af Arithmetiken ere repeterede.

VII Kl. A. Olufsens Astronomi er læst. Alle de mathematiske Discipliner ere repeterede.

Physik.

IV Realkl. Ørsteds mechaniske Physik indtil den almindelige Bevægelseslære med Forbigaaelse af § 1—19, 56—57, 78, 80, 122, 135—144, 170—171, 180—181, 197—200 samt en Del af § 41, 129 og 201.

V Realkl. Ørsteds mechaniske Physik § 201—205; af Petersens chemiske Physik Varmelæren, Meteorologien (undt. 4de Afsnit) samt Hovedsætningerne af Magnelisme, Electricitet og Galvanisme.

VII Kl. B. Ørsteds mechaniske Physik indtil almindelig Bevægelseslære og af Petersens chemiske Physik Varmelæren og de tre første Afsnit af Meteorologien.

VII Kl. A. Petersens chemiske Physik forfra indtil Varmelæren, af Ørsteds mechaniske Physik almindelig Bevægelseslære efter den nye Udgave og Bølgebevægelsen efter den ældre Udgave.

Naar Aarstiden og Lærereus Tid har tilladt det, er der med de Disciple, der yttrede særlig Interesse derfor, i V Realkl. og VII Klasses øverste Afdeling dels anstillet physiske Forsøg, henhørende til allerede gennemgaaede Afsnit, dels læst Elementerne af Chemien med tilhørende Øvelser i Laboratoriet, Alt udenfor Skoletiden.

Naturhistorie.

I Kl. Pattedyrene og Rovfuglene.

II Kl. Fuglene og Krybdyrene.

III Kl. Fuglene, Krybdyrene og Fiskene.

III Realkl. Som III studerende Kl.

IV Kl. Fiskene; af Botanik har denne Klasse læst de første 13 §§ samt Bladspirerne.

IV Realkl. Som IV studerende Kl.

V Kl. Bløddyrene; af Botanik de første 13 §§ samt Bladspirerne og Spidsspirerne.

V Realkl. Som V studerende Kl.

VI Kl. Leddyrene og Bløddyrene, samt et Omrids af Botaniken. Det tidlige Læste er repeteret.

I alle Klasser er Bramsens og Dreiers Lærebog lagt til Grund ved Undervisningen.

I *Vokalmusik* have 124 Elever og Skolesøgende, i *Instrumentalmusik* 13 Elever havt Undervisning.

I *Tegning* har I og II Klasse samt III, IV og V Real-klasse havt Undervisning. Disciplene have øvet sig i Frihaandstegning efter Fortegning og Naturgjenstande. III Kl. og III samt IV Realkl. have særskilt havt Øvelse i geometrisk Tegning.

I *Gymnastik* ere i Vintermaanederne alle Klasser blevne underviste, VI og VII tillige i Hugning, V i Fægtning, de 4 øverste Klasser i Exercits med Geværer, og de 3 nederste i Dands. I Sommermaanederne ere alle Skolens Disciple daglig øvede i Svømning, saavidt Veirliget har tilladt det.

I *Skrivning* have de 4 nederste Klasser, samt Realklasserne havt Undervisning.

Schema,

der fremstiller det Antal Timer, som hvert Lærefag har havt i hver Klasse.

	VII			VI	V	V R.	IV	IV R.	III	III R.	II	I	Summa.
	a.	b.	ab.										
Dansk			3	2	2	3	2	3	2	4	5	6	32
Latin			9	8	9		9		10				45
Græsk			5	4	5		5						19
Hebraisk	3	3											6
Fransk				3	3	4	2	4	3	4	5		28
Tydsks				3	3	4	3	4	3	4	5	6	35
Engelsk						4		4					8
Religion	3	2		2	2	2	2	2	2	3	2	3	25
Math. og Regn.	5	5		4	4	5	4	5	5	7	5	6	55
Naturlære	4	4				3		2					13
Hist. og Geogr.	4	4		5	4	4	4	4	5	4	5	5	48
Naturhistorie . .				3	2	3	2	3	2	3	2	2	22
Skrivning						1	1	2	2	3	3	4	16
Tegning						1		1		2	2	2	8
Gymnastik			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Summa	19	18	19	36	36	36	36	36	36	36	36	36	380

Anm. VII Klasse har, som ovenstaaende Schema udviser, i adskillige Fag havt delte Undervisningstimer.

Om Skolens Beneficier.

Allerede under 1ste Marts 1852 havde jeg i en Erklæring, der af Ministeriet var mig affordret angaaende en eventuel, siden virkelig indtraadt Forhoielse af det aarlige Contingent for Elever ved Sorø Akademis Opdragelsesanstalt, udtalt det Ønske, at en saadan Forhoielse, hvis den ikke kunde undgaaes, maatte være forbunden med en Forandring i Skolens Beneficier; og navnlig at der maatte aabnes Adgang for velbegavede og sædelige skolesøgende Disciple til at opnaae Stipendier og Fritagelse for Skolepenges Erlæggelse. De Beneficier nemlig, hvortil der hidtil havde været Adgang (14 Gratistpladser og 18 Legatportioner paa 50 Rbd. aarlig), vare udelukkende tilfaldne Eleverne, medens der Intet i denne Henseende var gjort for de skolesøgende Disciple med Undtagelse af de enkelte Sønner af Akademiets Embedsmænd, som Universitetsdirectionen og senere Ministeriet pleiede at tilstaae fri Skoleundervisning. Dette var oprindeligt ganske i sin Orden; thi Akademiets Skole var i sin Tid blot bestemt for Opdragelsesanstaltens Elever (see Statuternes § 14), dog saaledes at Sønner af Indvaanere i Sorø eller den alternærmeste Omegn, men ikke udenbyes Børn (§ 30) havde Adgang til Undervisningen. Men da Sagen siden betydeligt havde forandret sig og navnlig i de senere Aar udviklet sig saaledes, at de Skolesøgendes Tal var ikke lidet større end Elevernes, og da de skolesøgende Disciple som Følge heraf ofte maatte vente i længere Tid, inden de kunde optages paa Akademiet, saa syntes det billigt og rimeligt, at ogsaa de erholdt Adgang til nogle Beneficier i Analogi med hvad der finder Sted ved andre offentlige Skoler. Da den omtalte Contingentforhoielse ved allerhøieste Resolution af 30te April 1852 endelig indtraadte, og Ministeriet i Skrivelse af 14de Mai 1852 havde paalagt mig at udtale mig nærmere om Fri-

pladser i Sorø Akademis Skole, fik jeg Leilighed til i Skrivelse af 19de Mai s. A. at yttre mig udforligere om Beneficier saavel for Elever som for skolesøgende Disciple. Sagen blev nu taget under Overveielse af Ministeriet, og efterat den ved Hans Majestæt Kongens allerhøieste Resolution af 21de Novb. var afgjort, blev Resultatet mig meddelt i følgende Skrivelse af 7de Januar 1853:

„Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forstilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 21de Novb. f. A. allernaadigst at tillade, at der dels tilstaaes et Antal af i det Høieste en Trediedel af de skolesøgende Disciple, som ved hvert Skoleaars Begyndelse findes i Sorø Akademis Skole, fri Undervisning, dels indrømmes i det Høieste en Ottendedel af Eleverne, som til samme Tid findes i Akademiets Opdragelsesanstalt, disses Antal beregnet efter Fradrag af de 14 Gratistpladser, en Nedsættelse af 30 Rbd. i det ved allerhøieste Resolution af 30te April f. A. allernaadigst fastsatte Contingent af 160 Rbd., alt under samme Betingelser, som gjælde for de tilsvarende Beneficier ved de lærde Skoler.

Ved at communicere Hr. Professoren denne allerhøieste Resolution til egen Efterretning og fornøden Bekjendtgjørelse, bemærkes:

1. Det er en Selvfølge, at, saalænge der endnu findes Elever paa Opdragelsesanstalten, for hvilke i Henhold til den Kongelige Resolution af 21de Novbr. f. A. ikkun betales det ældre Contingent af 128 Rbd. aarligt, kan alene $\frac{1}{8}$ af de Elever, for hvilke erlægges det ved samme allerhøieste Resolution bestemte forhøiede Contingent, foreslaaes til og tilstaaes Moderation i Contingentet.
2. Forsaavidt det i Skolen ved Begyndelsen af Skoleaaret

værende Antal af skolesøgende Disciple ikke er lige deleligt med 3, vil det ved Bestemmelsen af Fripladsernes Maximum være at iagttage, at et Overskud af 2 Disciple kan give én Friplads, saaledes at t. Ex. en Frequent af 59, 60 og 61 Disciple kan give 20 Fripladser, men 58 ligesom 57 kun 19.

Og bør herved erindres, at, ligesom Frequentens Formindskelse i Skoleaarets Løb selvfølgeligen ikke kan bidrage til at formindske det for samme éngang bevilgede Antal Gratistpladser, saaledes kan dens Forøgelse i Skoleaarets Løb heller ikke medføre, at flere Fripladser for samme oprettes.

3. Det bliver overensstemmende med den her communicerede allerhøieste Resolution at iagttage, at de i Fr. af 7de Novb. 1809 § 76 Nr. 2, 3 og 4 og § 77 foreskrevne Betingelser for Adgangen til at erholde Beneficier ere tilstede, inden nogen Discipel indstilles til dette.
4. Navnlig bliver det med Hensyn til de i bemeldte Fr.'s § 76 Nr. 4 befalede Trangsattester, der blive de Vedkommendes Ansøgninger at vedlægge, at paasee, at deres Indhold ikke indskrænker sig til en generel Angivelse af Ansøgernes oconomiske Forhold, men saa nøie som muligt angiver og specificerer den Paagjældendes Indtægter, saa at der i selve Attesterne kan forefindes en paalidelig Bevislighed for, at en antagelig Trang til at erholde Beneficiet er forhaanden“.

Samme Skrivelse fra Ministeriet indeholdt tillige den endelige Ordning og Bestemmelse angaaende de Stipendier, der fra den nedlagte Slagelse Skole ifølge Lov af 14de April 1852 ere gaæde over til Sorø Akademis Skole, i følgende Ord:

„For den ifølge Lov af 14de April f. A. angaaende Ordningen af de oconomiske Forhold ved Slagelse Skoles Nedlæggelse m. m. § 4 under Ministeriet henlagte særskilte Stipendiefond for Roeskilde, Frederiksborg og Sorø lærde Skoler, vil Ministeriet, efterat have modtaget Erklæring saavel fra Hr. Professoren som fra de 2de andre paagjældende Skolers Rectorer om Vedtagelsen af de i Ministeriets Skrivelse af 23de Novbr. f. A. ommeldte Bestemmelser med Hensyn til denne Fond, herved have følgende Regler fastsatte:

1. Fondens Midler bestyres under Ministeriets Overbestyrelse af Universitets-Quæsturen, hvor dens Effecter blive at opbevare, og hvorfra de aarligen af Fondens tildelte Stipendiebeløb blive at udbetale og at tilstille de respective Skoler, umiddelbart efterat Stipendiefordelingen er approberet af Ministeriet, for at udbetales de paagjældende Disciple, forsaavidt Stipendierne strax enten for en Del eller helt komme til Udbetaling.
2. Forelobigen og for det Første paa 5 Aar fra indeværende Skoleaar at regne fordeles det aarlige Beløb, som kan anvendes til Stipendieportioner, saaledes imellem ovennævnte 3 Skoler, at Sorø Akademi tillægges Halvdelen af dette, og enhver af de andre 2 Skoler en Fjerdedel til Disposition.

Overensstemmende hermed vil, efter den nærmere Opgivelse i Ministeriets Skrivelse af 23de Novb. f. A. af Stipendiefondens Status nu for Tiden kunne aarligen stilles Sorø Skole 180 Rbd., og enhver af de to andre Skoler 90 Rbd. til Raadighed.

3. Stipendiernes Størrelse bestemmes, ligesom ved Fr. af 7de Novbr. 1809 § 74 er fastsat for Stipendierne ved de lærde Skoler i Almindelighed, til 50, 35 og 20 Rbd. aarlig, saaledes at i Reglen enhver Discipel først bliver

at tildele Stipendierne af den lavere Grad og derefter stiger til det højere Stipendium. Fordelingen af det enhver Skole tillagte aarlige Beløb i saadanne Stipendieportioner kan skee saaledes, som det efter Omstændighederne ved hvert Skoleaars Begyndelse maa ansees ønskeligst og hensigtsmæssigst, naar blot det hele til Raadighed staaende Beløb ikke overskrides.

For Udbetalingen af Stipendierne gjælder den i Fr. af 7de Novbr. 1809 § 80 givne Regel, at nemlig Stipendiet oplægges, forsaavidt Stipendiatens Fornødenheder ikke uafviseligen kræve en større eller mindre Udbetaling i Skoleaarets Løb.

4. Betingelserne for Adgangen til Stipendieportionerne ere, med Undtagelse af den Disciple fra Slagelse By og Omegn ifølge Loven af 14de April f. A. § 4 hjemlede Fortrinsret, de samme, som for Beneficier i Almindelighed ved de lærde Skoler ere foreskrevne ved nysnævnte Fr.'s § 76 og 77, ligesom ogsaa for Ophoret og Tabet af Stipendierne de ved Fr.'s § 83 og 84 givne Regler blive anvendelige.
5. Hvad der af Stipendierne hjemfalder ved Uflid, slet Opførsel eller Udmeldelse af Skolen, oplægges til Fordel for Fonden i det Hele, og efterhaanden som Fondens Midler forøges saameget, at nye Portioner lade sig oprette, bliver det af Ministeriet nærmere at bestemme, hvilken af de paagjældende Skoler de derved oprettede Portioner skulle tillægges.
6. For Soro Skoles Stipendier bestemmes særligen, at ingen Elev samtidig kan tildeles det Müllerske Legat og en Portion af Stipendiefonden.

Paa nærmere Forespørgsel af mig i Skrivelse af 2den Febr. 1853 betræffende visse speciellere Anvendelser af den allerhøieste Resolution af 21de Novbr. 1852 angaaende Fripladser for skolesøgende Disciple og Pladser for nedsat Betaling for Elever ved Opdragelsesanstalten afgav Ministeriet i Skrivelse af 21de Febr. følgende Bestemmelser:

1. „Forsaavidt Antallet af de Elever, for hvilke der betales det forhøiede Contingent af 160 Rbd., ved Skoleaarets Begyndelse ikke er lige deleligt med 8, bliver at forholde saaledes, at en ved Divisionen med 8 fremkommen Brök af $\frac{5}{8}$ eller mere regnes for 1, men at hvad der er mindre end $\frac{5}{8}$, bortfalder.
2. Sorø Akademis Rector bemyndiges, i Lighed med hvad der gjælder ved de øvrige lærde Skoler, til at foreslaae Sønner af Lærere ved Akademiets Skole og Opdragelsesanstalt til Fritagelse for Skolepenges Erlæggelse strax fra deres Indtrædelse i Skolen, saaledes at disse Disciple blive at ansee som extraordinaire Gratister, og dernæst Antallet af dem ved Opgjørelsen i Beneficieforslaget af det Antal Disciple, der i Skoleaaret kan tilstaaes fri Undervisning, bliver at fradrage det hele Discipeltal, hvoraf i Henhold til førbemeldte Kongelige Resolution $\frac{1}{3}$ Del kan tilstaaes fri Undervisning“.

Samtlige Skolens Beneficier ere altsaa følgende:

- a. 14 Gratistelevpladser, der medføre fri Undervisning, Kost og Pleie. De ansøges aarlig. Ansøgningerne stiles til Hans Majestæt Kongen og tilstilles Rector inden Udgangen af Mai Maaned.
- b. Det Müllerske Legat, hvoraf for Tiden aarlig kan uddeles 18 Portioner paa 50 Rbd. Legatet kan efter Testators Bestemmelse kun søges for Opdragelsesantaltens Elever og blandt disse kun for Sønner af Embedsmænd.

- c. Nedsættelse af 30 Rbd. i det aarlige Contingent paa 160 Rbd. Denne kan tilstaaes en Ottendedel af samtlige Elever, disses Antal beregnet efter Fradrag af de 14 Gratistpladser.
- d. Fritagelse for Erlæggelse af Skolepenge. Denne kan tilstaaes en Trediedel af de skolesøgende Disciple, som ved Skoleaarets Begyndelse findes i Skolen.
- e. Stipendier, der fra den nedlagte Slagelse Skole ere gaaede over til Sorø Skole og for det Første paa 5 Aar udgjøre Halvdelen af det Beløb, der aarlig kan udbetales af det ved Loven af 14de April 1852 § 4 oprettede Stipendiefond. Elever og Disciple fra Slagelse By og Omegn have fortrinlig Adgangsret. Ingen kan samtidig erholde disse Stipendier og det Müllerske Legat.
- f. Andel i de ved Loven af 14de April 1852 bestemte Understøttelsesportioner for Disciple fra Slagelse By og Omegn.

Ansøgninger om de under b. c. d. e. og f. nævnte Beneficier stiles til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og tilstilles Rector inden Udgaugen af Mai Maaned. De ledsages af Uformuenhedsattester og Oplysninger om Vedkommendes økonomiske Stilling fra en troværdig Mand.

Ifølge heraf have iaar:

- 14 Elever havt Gratistpladser.
- 18 Elever oppebaaret det Müllerske Legat.
- 2 Elever erholdt Nedsættelse i Contingentet foruden 3 fra Slagelse Skole i selve Opdragelsesanstalten optagne Elever, der have erholdt samme fri Undervisning, som de havde nydt i Slagelse Skole, eller en Nedsættelse af 30 Rbd. i Elevcontingentet.
- 25 skolesøgende Disciple fri Skolegang.
- 2 Elever det høieste Stipendium eller 50 Rbd., 1 skole-

søgende Discipel (nu Elev) det mellemste eller 35 Rbd.
 og 1 Elev det laveste eller 20 Rbd.

3 fra Slagelse til Sorø Skole overgaaede Disciple Andel i
 Understøttelsesportionerne, den første 60, den anden 50,
 den tredje 40 Rbd.

Forskjellige Efterretninger.

Bibliotheket.

Bibliothekets Tilvæxt i det forløbne Aar har været omtrent 200 Bind. Ved den sidste Afslutning i Januar 1853 bestod Bibliotheket omtrent af 24,000 Bind foruden de 2000 Bind af den bastholmske Samling, som endnu ikke ere afleverede. Det specielle Tilsyn med Bibliotheket fører Overlærer Bang.

Den naturhistoriske Samling*).

Den naturhistoriske Samling er i dette Aar bleven forøget med 39 Numere af zoologiske Gjenstande. Endvidere er Samlingen kommen i Besiddelse af 39 store Tegninger af zoologiske Gjenstande, copierede efter Professor Steenstrups Forelæsningstegninger.

*) Istedensfor de sædvanlige videnskabelige Afhandlinger meddeles iaar og næste Aar Kataloger over Akademiets fysiske og naturhistoriske Samlinger, eftersom Ministeriet i Skr. af 24 Febr. d. A., i hvilken det paalagde mig at lade affatte fuldstændige Inventarielister over alle Akademiets løse Eiendele, tillige har overdraget mig at bære Omsorg for, „at der af de Lærere, som føre Tilsyn med de fysiske, zoologiske, mineralogiske eller andre videnskabelige Samlinger, snarest muligt forfattes Fortegnelser over disse, hvilke dernæst passende kunde optages i Skolens Program for indeværende Skoleaar“.

Den physiske Samling.

I Lobet af dette Aar er den physiske Samling bleven forøget med de Apparater, der i Kataloget ere betegnede med Nr. 18, 37, 47, 87, 98, 245 e, 247, 248, 251, 462, 481, 494, 507 og 695. De Instrumenter, der ere bestilte, men endnu ikke modtagne, ere for Fuldstændighedens Skyld indordnede deri og ville blive anførte som Tilvæxt i næste Aars Program. Følgende Instrumenter ere blevne istandsatte: Nr. 86, 140, 203, 209, 245 a, 253, 279, 351 og 470. Det specielle Tilsyn med Samlingen er overdraget Overlærer Johnstrup.

Disciplenes Morskabsbibliothek

er i dette Aar bleven forøget med 36 Bind danske Bøger.

Følgende Bestemmelse angaaende Contingentet for Elever og Disciple optages her, skjøndt den egentlig henhører under Aaret 1851.

Da Contingentet her erlægges kvartalsvis, havde hidindtil alle de, der forlode Skolen og Opdragelsesanstalten i Lobet af et Quartal, maatte betale Contingentet for det fulde Quartal. Dette medførte imidlertid den Ulempe, at Disciplene og især Eleverne i 5te Realklasse meget ofte toges ud af Skolen ved Slutningen af Juni Maaned eller ganske kort for Skolens Hovedexamen for ikke at komme til at betale for hele Juli Quartal. Saaledes afbrødes deres Undervisning paa et meget uheldigt Punkt, og deres Flid formindskedes i Repetitionstiden mod Skoleaarets Slutning. Med Hensyn til de studerende Elever, der efterat have bestaaet Afgangsexamens 2den Del afgik fra Skolen, indeholdt oven-

nævnte Bestemmelse tillige en vis Ubillighed, idet der skulde erlægges Betaling for 2 Maaneder, hvori de ikke blot ikke i Virkeligheden nyde Undervisning, Kost og Pleie, men ikke engang kunne komme til at nyde samme, eftersom de dimitteres til Universitetet, og man ved det nye Skoleaars Begyndelse i den sidste Del af Quartalet lader Andre træde i deres Plads. I Erkjendelsen heraf har Ministeriet under 6te October 1851 vedtaget den Bestemmelse, at „for Fremtiden Betalingen for August og September Maaneder eftergives de Elever og skolesøgende Disciple, som efter at have underkastet sig enten Afgangsexamens tvende Afdelinger for Studerende eller Skolens Hovedexamen for Disciplene i 5te Realklasse afgaae fra Akademiets Skole og Opdragelsesanstalt“.

Da ikke enhver, om end ellers nok saa dygtig og omhyggelig Lærer har Lyst til at varetage de under Opdragelsesvæsenet og Tilsynet med Eleverne henhørende Forretninger eller egner sig til denne Art af Virksomhed, da en jævnlig Omskiften af saadanne Lærere er skadelig, og det i Reglen er lidet ønskeligt, at yngre og mindre erfarne Mænd overtage dette Hverv, saa have vi oftere maattet beklage, at Akademibygningen ikke kunde frembyde en passende Bolig for en gift Lærer, og denne Mangel har mere end én gang nødt os til at give Slip paa opsigtsførende Lærere, som Akademiet gjerne ønskede at beholde, og det just som de opnaaede den Alder, Erfaring og Indflydelse paa Eleverne, hvorved de i højere Grad bleve skikkede til at røgte deres Kald. I Skrivelse af 24de Juni f. A. udtalte jeg dette for Ministeriet, som efteraf have taget Sagen under Overveielse gav

sit Minde til, at der i Akademibygningen maatte indrettes en passende Leilighed, hvori den ene af de opsigtsførende Lærere kunde tage sin Bolig som gift Mand.

Afgangsexamen.

Den fuldstændige Afgangsexamens 2den Del tilendebragtes i Juli 1852 af 5 Elever og 2 skolesøgende Disciple, nemlig Olav Vaage, Søn af afg. Director Vaage i Sorø, Elev, Jodochus Henrik Mundt, Søn af Professor Statsrevisor Mag. Mundt i Kjøbenhavn, skolesøgende Discipel, Soren Vendelboe Höyberg, Søn af afg. Pastor Höyberg i Höyberg, skolesøgende Discipel, Peter Christian Myhlertz, Søn af Theatercontrollør Myhlertz i Kjøbenhavn, Elev, Victor Christian Hjort, Søn af Herredsfoged Hjort i Love Herred, Elev, Kristoffer Krabbe, Søn af Proprietær Krabbe til Hald i Jylland, Elev, Hans Theodor Valdemar Christensen, Søn af Provst Christensen paa Ærø, Elev. Til den fuldstændige Afgangsexamens 2den Del, som afholdes i Juni og Juli d. A., agte 4 Elever og 2 skolesøgende Disciple at indstille sig. Samtidig hermed ville 12 Elever og 2 skolesøgende Disciple af Skolens 6te Klasse indstille sig til den fuldstændige Afgangsexamens 1ste Del for derefter at oprykkes i 7de Klasse, saafremt de ved Censuren efter den afholdte Hovedexamen maatte blive erkjendte for modne til Opflytning.

Schema over Skolens Afgangsexamen og Hovedexamen i Aaret 1853.

Den skriftlige Afgangsexamen.

Torsdag den 23de Juni.

Kl. 8-12. VII Kl. Latinsk Version.		Kl. 3-7. VII Kl. Arithmetisk Udarbeidelse.
- 8-12. VI Kl. Tydsk Stil.		

Fredag den 24de Juni.

Kl. 8-12. VII Kl. Latinsk Stil.		Kl. 3-7. VII Kl. Geometrisk Udarbeidelse.
------------------------------------	--	--

Løverdag den 25de Juni.

Kl. 8-12. VII Kl. Dansk Stil.

Den mundtlige Afgangsexamen

afholdes samtidig med Hovedexamen for VI og VII Klasse.

Hovedexamen.

Torsdag den 7de Juli.

Kl. 8. VII Kl. Historie. - 8. VI Kl. Fransk. - 8-11. V Kl. Mathematik. - 8-12. IV Kl. Græsk. - 12-1. I, II, III og III Realkl. Svømning.		Kl. 3-6. VII Kl. Dansk Stil. - 3-6. VI Kl. Tydsk Stil. - 3-6. V og IV Realkl. Fransk Stil. - 3-6. IV Kl. Fransk Stil. - 3-6. III Kl. Latinsk Stil. - 3-6. III Realkl. Tydsk Stil. - 3-6. II Kl. Dansk Stil.
---	--	---

Fredag den 8de Juli.

Kl. 8-11.	V Kl. Græsk.	Kl. 3-6.	VII Kl. Arithmetisk Udarb.
- 8-12.	IV Kl. Fransk.	- 3-6.	VI Kl. Dansk Stil.
- 8-11½.	II Kl. Religion.	- 3-6.	V Kl. Fransk Stil.
- 8-10.	I Kl. Historie.	- 3-6.	V og IV Realkl. Tydsk.
- 12-1.	IV, IV Realkl., V, V Realkl. og VI Kl. Svømning.	- 3-6.	IV Kl. Tydsk Stil.
		- 3-6.	III Kl. Historie og Geographi.
		- 3-6.	III Realkl. Natur- historie.

Løverdags den 9de Juli.

Kl. 8-11.	VI Kl. Latinsk Stil.	Kl. 3-6.	VII Kl. Geometrisk Udarb.
- 8-11.	V Kl. Latinsk Stil.	- 3-6.	VI Kl. Latinsk Ver- sion.
- 8-11.	V og IV Realkl. Hi- storie og Geogr.	- 3-6.	V Kl. Dansk Stil.
- 8-11.	III Kl. Fransk Stil.	- 3-6.	V og IV Realkl. Dansk Stil.
- 8-11.	III Realkl. Fransk.	- 3-6.	IV Kl. Latinsk Stil.
- 8-12.	II Kl. Dansk.	- 3-6.	III Kl. Tydsk Stil.
		- 3-6.	I Kl. Dansk Stil.

Mandag den 11te Juli.

Kl. 8.	VII Kl. Græsk.	Kl. 3-6.	VII Kl. Latinsk Stil.
- 8-12.	IV Kl. Naturhist.	- 3-6.	VI Kl. Arithmetisk Udarb.
- 8-10.	II Kl. Regning.	- 3-6.	V Kl. Latin.
- 8-11.	I Kl. Tydsk.	- 3-6.	V og IV Realkl. Naturhistorie.
		- 3-6.	IV Kl. Dansk Stil.
		- 3-6.	III Kl. Dansk Stil.
		- 3-6.	III Realkl. Historie og Geogr.

Tirsdag den 12te Juli.

Kl. 8.	VI Kl. Tydsk.	Kl. 3-6.	VII Kl. Latinsk Ver- sion.
- 8-11.	III Kl. Latin.	- 3-6.	VI Kl. Geometrisk Udarb.
- 8-12.	II Kl. Geographi.	- 3-6.	V Kl. Tydsk Stil.
- 8-10.	I Kl. Regning.	- 3-6.	V og IV Realkl. Religion.
		- 3-7.	IV Kl. Mathematik.
		- 3-6.	III Kl. Naturhist.
		- 3-6.	III Realkl. Dansk Stil.

Onsdag den 13de Juli.

Kl. 8.	VII Kl. Religion.	Kl. 3-6 $\frac{1}{2}$.	V Kl. Historie og Geographi.
- 8-11.	VI Kl. Mathematik.	- 3-6.	V og IV Realkl. Fransk.
- 8-12.	IV Kl. Geographi.	- 3-5.	III Realkl. Regning.
- 8-11.	III Kl. Fransk.	- 3-5.	I Kl. Religion.

Torsdag den 14de Juli.

Kl. 8.	VI Kl. Geographi.	Kl. 3.	VII Kl. Naturlære.
- 8-11.	V Kl. Religion.	- 3-6.	VI Kl. Latin.
- 8-11.	V og IV Realkl. Tydsk Stil.	- 3-6.	III Kl. Tydsk.
- 8-12.	IV Kl. Latin.	- 3-6.	I Kl. Dansk.
- 8-11.	III Realkl. Fransk Stil.		
- 8-12.	II Kl. Naturhist.		

Fredag den 15de Juli.

Kl. 8.	VII Kl. Latin.	Kl. 3-6.	VI Kl. Historie.
- 8-11.	VI Kl. Religion.	- 3-6.	V Kl. Naturhistorie.
- 8-12.	IV Kl. Tydsk.	- 3-5.	V og IV Realkl. Engelsk.
- 8-10.	III Kl. Regning.	- 3-6.	III Realkl. Religion.
- 8-12.	II Kl. Fransk.		

Løverdag den 16de Juli.

Kl. 8.	VII Kl. Mathe- matik.	Kl. 3-6.	VI Kl. Græsk.
- 8-11.	V Kl. Fransk.	- 3-6.	V og IV Realkl. Mathematik.
- 8-12.	IV Kl. Historie.	- 3-6.	III Kl. Religion.
- 8-12.	II Kl. Tydsk.	- 3-6.	III Realkl. Tydsk.
- 8-10.	I Kl. Geographi.		

Mandag den 18de Juli.

Kl. 8.	VI Kl. Naturhist.	Kl. 3.	VII Kl. Hebraisk.
- 8-12.	IV Kl. Religion.	- 3-6.	V Kl. Tydsk.
- 8-10 $\frac{1}{2}$.	III Realkl. Mathe- matik.	- 3-6.	V og IV Realkl. Naturlære.
- 8-12.	II Kl. Historie.	- 3-5 $\frac{1}{2}$.	III Kl. Matematik.
		- 3-5.	I Kl. Naturhistorie.

Tirsdagen den 19de Juli Efterm. Kl. 3 foretages Omflytningen. Af de nye til Skolen indmeldte Disciple prøves de, der have deres Hjem i ringere Afstand fra Soro, Tirsdagen den 19de Juli Kl. 8 Form., men de, der boe længere borte, Torsdagen den 25de Aug. Kl. 9. Form., saaledes som det særskilt er tilmeldt deres Forældre og Værger.

Til at overvære Examen indbydes herved ærbødigt de af Elevernes Fædre og Foresatte samt andre Skolens Velyndere, som dertil maatte have Leilighed.

E. Bojesen.
